

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2,40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20

INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Dreptul tăcerii.

De Octavian Goșa.

Ziarul „Tribuna” pare a fi introdus în coloanele sale în timpul din urmă o nouă rubrică destul de interesantă, în orice caz foarte caracteristică pentru împrejurările dela noi. Rubrica poartă titlul sugestiv: „Ce-i cu trădarea?” Și conține scurte din diferite centre asupra unei chestiuni, care a ridicat valuri mari în publicistică de-un an încoace, răscolind un popor de patimi și umplând de serioase îngrijiri lumea noastră cum se cade.

E povestea cu „trădarea” acestui ziar, lansată din partea unor oameni de bun nume, cu scopul declarat de-a zdrobi existența vioului organ de publicitate. Redacția, apropiindu-se acum aniversarea unei fără noroc, când comitetul național a hotărât distrugerea „Tribunei”, a aruncat sorba din nou după atâtea luni de frământare stearpă: *Ei bine, ce-i cu „trădarea”?* Întrebarea asta a scos din nou la suprafață o poveste bizară și acum din toate colțurile se ridică glasuri din ce în ce mai neliniștite, cari cer lămuriri autorilor acestei acuze și vor să se dumirească pe deplin într-o afacere de ordin public.

În adevăr acum basmul e pe sfârșite, așa că ne putem gândi cu toată liniștea la peripețiile prin cari a trecut, fără primejdia de-a ne pierde cumpătul. Vai, ce poveste urâtă! Acum se împlinște anul, de când ne-am pomenit din bun senin cu un chiot cumplit, care da alarma, vestind lumii „trădarea” Tribunei. Sunt încă în amintirea tuturor fazele nenorocitei tragicomedii, cu toată vâltoarea ei de patimi și de cerneală. Oameni socotiți în toată țara și-au pierdut sărita, au invocat numele lui Jeszenszky și Tisza, au scris lungi articole cu tâlcuiri misterioase, au făcut combinații asupra poftelor ascunse cari dorm în sufletul deaproapelui și încurcându-se într'un labirint de bănuieli nedeslușite, enervându-se tot mai mult, au înlocuit repede îndrumările rațiunii prin violențe și injurii. Rezultatul s'a văzut: o trașnică ceartă, al cărei epitet e bine să-l sacrificăm. Până în cele mai adânci fibre ale societății noastre a pătruns duhul otrăvitor al acestei vrajbe semănate cu meșteșug. Lumea s'a împărțit în tabere și și-a dat curs liber tuturor îndoielilor chinuitoare, ce se pot naște în atmosfera morală a unui biet popor sbuciumat de toate amărăciunile apăsării politice. Cum știm, comitetul național a fost silit să ia sub ocrotirea lui această penibilă greșală de tact a unor oameni, chemându-se în ajutor autoritatea și prestigiul acestei corporații cu rost adânc în frământările noastre din trecut, pentru a nimici o instituție înjghebată cu trudă de cincisprezece ani. Știm de asemenea, că toată campania

asta, care s'a inaugurat cu înființarea unui nou organ de publicitate în Arad, a dat din greș în greș, înstrăinându-și cu încetul toate condeiele mai de seamă ale cărțurării dela noi și provocând două tabere în sânul unui popor, pentru care unitatea e o dogmă de viață.

Ei bine, acum au trecut toate aceste valuri urite, vremea de război s'a încheiat, cartușe nu mai sunt, dar vorba: *unde-i „trădarea”?* De ce-a fost la adică toată volbura asta grozavă, cari sunt acum după un an temeiurile din cari a pornit, care e ținta ce-a urmărit, unde sunt avantajile pe cari le-a câștigat neamul nostru în schimbul neliniștei lui de un an întreg? Fiecare preot și fiecare învățător, — sentinele răslețe, cari nu pot sta la postul lor cu sufletul săpat de nesiguranță, — își poate pune cu drept cuvânt această întrebare și poate pretinde răspuns. Tot așa ne putem întreba și noi cu toții, cari ne dăm seama, că seriozitatea tragică a situației noastre, nu îngăduie nimănui astăzi glume de carnaval pe socoteala unui popor bătut de toate nevoile.

La toate aceste întrebări legitime însă lumea nu primește nici un răspuns. E atât de ciudată în acest caz tăcerea, încât nici nu poți încerca să-i faci psihologia, fără a te pierde în presupuneri sinistre și îndoieli puțin edificatoare. Ziarul „Românul”, singurul făt al acestui vifor de-un an, — face pe seriosul, publică interminabile perioade în chestiuni de drept public, nu mai poate de interes pentru starea Turcilor în Tripolitania și are amănunte zilnice despre soarta banditului Pantelimon, dar despre povestea „trădării”, prin care și-a legitimat existența, nu mai suflă nici un cuvânt, ca și când totul s'ar fi îngropat, ca și când toate lucrurile ar fi în perfectă ordine și noi am fi trăit de când lumea în cea mai dulce frățietate evanghelică...

Nu mai vorbim de consecvență, o considerație destul de apreciabilă în publicistică, care ar putea să lumineze pe oamenii noștri, că tăcerea e de respectat numai în anumite cazuri și că după ce ai aruncat o acuzație, trebuie să-ți dai silința s'o justifici prin argumente, dacă peste tot ții la respectul deaproapelui. Cum zic, de consecvență nu mai vorbim, fiindcă dacă nu și-ar fi pierdut sămânța cu desăvârșire în redacția „Românului” această virtute, atunci și subsemnatul ar primi oare-cari pedepse meritate în urma articolelor publicate în „Tribuna”, pentru cari a fost cu prisosință înjurat la timpul său, smulgându-i-se fragmente fără șir, și pe cari astăzi, când sunt supuse controlului public într'un volum de douăzeci de coale, nobilii adversari nu le mai văd cu nici un ochiu...

Dar sunt și îndatoriri mai mari decât consecvența, e simțul de dreptate al omului echilibrat, de care trebuie să ție seamă orice publicist, ori cât de mediocru. Acest simț elementar de dreptate ar trebui să-i îndemne acum după un an de zile: *sau să lămurască o cauză de extremă gravitate aruncată unei gazete, sau să-și recunoască geșala și prin iertarea ce se acordă păcatului ispășit, să pregătească platforma unei păci sincere și a unei înțelegeri netulburate între frați.*

Deci ori una, ori alta, fiindcă numai așa se poate pune capăt unei situații imposibile, ce s'a creat prin multele hotărâri, declarații și articole fără căpătâi, — dar mai ales prin înființarea unei gazete noi în Arad, al cărei drept de existență în acest oraș încă *nimeni, dar absolut nimeni*, nu l'a putut justifica.

Sfărmați deci obezile tăcerii, iubiți confrăți! Vorbiți liniștit, convingător, cu răceala argumentelor cari nu iartă. Nu trebuie imediat să ne certăm, să sculăm lumea și să ne dăm în spectacol rușinos! Putem vorbi calm și putem lumina împreună rostul acestei învinuiri grele: *ce-i cu trădarea?* Iată avem un public cetitor cumpătat, destul de potolit acum după o hartă de douăsprezece luni, tribunalul lui cinstit să facă dreptate... Spuneți deci ceva, cum vă iartă sufletul, dar nu mai tăceți, pentru Dumnezeu, că nu șade bine de loc seriozitatea asta tomnatică, care cearcă zadarnic să-și aștearnă vâlul mohorât peste amintirile vitejiilor de eri...

Dreptul tăcerii îl au numai acci cumiști, cari privesc lumea din înălțimea unei contemplații calme, oameni chibzuiți cari cu o pătrundere liniștită judecă dela mal fluviul vast al vicții, dându-și seama de toată bătaia valurilor... Acești resemnați, acești filosofi, acești judecători au dreptul tăcerii, fiindcă tăcerea lor înseamnă înțelepciune. Dar când cineva dă busna în târg, ziua în amiaza mare, își răsfrânge mânecele și împarte ghionturi la cetățeni, ca pe urmă ~~des~~ la judecătorie să-și ia aiere de mironosiță fără prihană, să fie serios și mut ca pământul, iar dacă vorbește să povestească despre haiducul Pantelimon... Asta nu se mai poate socoti drept tăcere a înțelepciunii...

Dreptul tăcerii ziarul „Românul” l'a pierdut înainte de-a se naște, prin urmare e legitimă întrebarea, care așteaptă răspuns:

„Ce-i cu trădarea”?

Concepții ungurești. Zilele aceste a apărut în ziarul „Frankfurter Zeitung” o informație interesantă, care însă era să scape publicului mare dacă n'o salva ieri deputatul kossuthist Ráth printr'o interpelație ce a adresat ministrului de finanțe Lukács. Numitul ziar a ridicat, anume, perdeaua uneia din multele culise tănuite ale moravurilor din cercurile politice ungurești. Cetitorii au putut să creadă că privești ce li-s'a înfățișat e de o natură economică, interpelația de ieri a arăta însă, că ea ascunde unghere de ale moravurilor politice generale azi în Ungaria.

E vorba de culisele financiare ale Băncii Maghiare — *Magyar Bank*. „Frankfurter Zeitung” descoperea în comunicatul său, că șefii numitei bănci au făcut să dispară milioane din averea băncii, fără ca să evedențieze în bilanț modul lor de plasare. Directorul băncii însuși avea la îndemână o sumă atât de considerabilă de „bani liberi”, încât a putut să și însușească din ea o parte din vre-o 800.000 coroane. Profitul procentual al direcțiunii e atât de considerabil, încât o intervenție din partea statului, care e acționarul principal al băncii (cu acții în valoare de zeci de milioane) era indicată în gradul suprem, — ea însă totuși n'a urmat nici până astăzi.

Informațiile aceste ale ziarului german au fost întregite de deputatul Ráth cu consultarea că strînsă cu statul prin nenumărate întreprinderi ale ei și că în direcțiunea băncii fotoliile principale sunt asigurate unor înalți funcționari din ministerele economice.

Stările dela *Magyar Bank* au fost însă ventilate și în presa ungurească, dând prilej la încălziri violente între ziare și conducătorii băncii, ba chiar și între doi dintre directorii ei.

Ministrul Lukács a răspuns îndată interpelării lui Ráth și acest răspuns ne luminează în toată ciudățenia lor concepțiile dominante în cercurile politice conducătoare ale țării. Căci iată ce a spus în rezumat ministrul: Guvernul n'are drept de intervenție decât în cazul când stă în fața unor simptome periculoase pentru creditul public. În ce privește afacerile interne ale ori și cărei bănci, numai forurile judecătorești sunt chemate să hotărască. Banca din chestiune nu e tovarăsa de întreprinderi a statului, acesta are numai un contract cu ea. Banca e numai reprezentanta statului pentru descurcarea anumitor afaceri ale lui. Nici parlamentul și nici guvernul n'are competență legală să judece în litigiul băncii, ei numai tribunalele. Faptul că în direcțiunea băncii sunt și funcționari de stat e reprobabil, el se bazează însă pe un uz de douăzeci de ani deja.

Până aci declarațiile ministrului Lukács. Vedem cum el a știut să scape prin tangență și să

lase fără nici o lămurire panamalele băncii. Noi însă mai avem ceva de adăugat pentru deplina orientare generală a cetitorilor noștri. *Magyar Bank* e institut de bani, care a finanțat în partea cea mai mare alegerile parlamentare, punând la îndemâna tuturor guvernelor sume exorbitante pentru întâmpinarea ori și căror fărădelegi electorale. La alegerile generale recente, după cum suntem informați, i-a dat faimosului Jeszenszky mai multe milioane. Nu e deci un lucru de mirare silința guvernului de a mușamaliza niște stări, cari ar putea să începe în noroiul lor, pe oamenii cei mai probați ai lui.

Iată o nouă imagine din viața politică a civilizatorilor noștri.

Situația critică a guvernului austriac.

Din Viena se telegrafiază că guvernul baronului Gautsch a ajuns în pragul căderii. Tratatativele sale cu Cehii pentru a-i îndupleca să intre în majoritatea guvernamentală s'au terminat.

Cehii s'au învoit să sprijinească guvernul dacă li-se vor acorda două portofolii ministeriale. Baronul Gautsch a comunicat aceste condiții uniunii partidelor germane, care într'o ședință ținută ieri s'a declarat în contra împlinirii cererii Cehilor.

Baronul Gautsch le-a dat termen de 24 de ore să revină asupra hotărîrii lor, anunțându-le că în caz contrar guvernul își va da demisia.

Dacă partidele germane vor stăruii pe lângă hotărîrea lor, în locul baronului Gautsch va fi numit ministrul-președinte Bilinski, care va alcătui un guvern cu Cehii, Polonii și creștin-socialii, fără concursul Germanilor.

Hotărîrea partidelor germane cari au fost convocate pe azi seară la conferință, este deci așteptată cu cea mai vie nerăbdare.

Consiliu de miniștri — comun. După cum se anunță semioficios, Sâmbătă va avea loc un consiliu al miniștrilor din cele două state, în Viena, sub prezidenția ministrului de externe contele de Aehrenthal. Din partea guvernului ungar vor lua parte la contele Khuen-Héderváry, ministrul președinte, Ladislau Lukács, ministrul

de finanțe și Ladislau Beöthy, ministrul de mers.

Ședința Camerei. Ședința de azi a Camerei putărilor s'a început și s'a terminat cu votări minale. În discuția reformelor militare nici s'a intrat.

Demisia Banului. Cum am anunțat în numărul nostru de ieri, Banul Croației Tomasić și-a dat demisia. „Monitorul oficial” de azi publică un telegramă regal prin care Maj. Sa îi anunță că primește demisia și-i exprimă încrederea sa elintită.

Situația politică.

— Lukács — „omul viitorului”. —

Budapesta, 26 Octomvrie.

Cu sfârșitul acestei săptămâni se termină timpul fixat de guvern pentru realizarea tratativelor de împăcare cu opoziția. Deși nimeni nu mai are nici cea mai mică nădejde în reușita lor. Tot mai mult înrădăcinează credința că ținta acestor tratative nici n'a fost o înțelegere cu partidele opoziționiste, ci provocarea unei desbinări între cele două partide îndepărtate de sub șefia lui Kosuth și Justiției și izolarea justhiștilor.

Contele Tisza care, cât se pare, e autorul tratativelor pornite de Berzeviczki spera să ajungă această țintă cu ajutorul chestiunii votului universal, asupra căreia partidele opoziționiste nu sunt pe deplin înțelese. Contele Tisza și aderentii sperau că adversarii, din ambele tabere, ai votului universal vor grăbi să accepte o formulă care ține seamă de aspirațiile naționale ale Ungurimii și va abandona obstrucția împotriva reformelor militare chiar dacă ar trebui să abandoneze și alianța cu justhiștii.

Intrigile n'au reușit însă. Parte din opoziția nu putea renunța la combaterea reformelor militare, fără să primească

Doi plopi.

În parcul veșted din spre lac,
La margine de vale,
Intru'n sfielnic, drag alint
Sunându-și foile de-argint
Doi plopi doinesc a jale...

...În parcul veșted din spre lac,
Pe-o bancă solitară,
Cu gândul veșnic călător
S'asează trist un visător
În fie-care seară...

În fața lui, ea doi străjeri
La margine de cale,
Intru'n cucernic, drag alint
Sunându-și foile de-argint
Doi plopi doinesc a jale...

Doi plopi doinesc un cântec trist,
Din vârfuri șoptitoare,
Doi plopi păzesc cărări pustii
Și spun drumetilor târzii
De-o dragoste și-o floare...

Și spun drumetilor târzii
De-o visătoare Doamnă,
Ce stând pe gânduri în pridvor
S'a ndrăgostit de-un visător
Intru'n amurg de toamnă!...

1911, Octomvrie.

T. Murășan.

Poeme în proză.

De Teodor Miron.

I.

— Inchinare. —

Ție îți plac cântecile, copil frumos al visului meu. Ție îți plac cântecile, copil iubit al sufletului meu. Ție îți plac cântecile, copil pierdut al dorului meu. Și cântecile aceste sunt scrise pentru tine. Numai pentru tine. Numai tu să le înțelegi, numai tu să le simți, numai tu să cuprinzi lumina și căldura revărsată în ele.

Cine știe. Odată, când ochii, cari cetese atât noroc în ochii tăi buni, se vor închide pentru totdeauna, acelaș cântec îl vei desluși în freacă-mățul primăvăratec al pădurei înverzite, în murmurul apelor, în adierea vântului. Și-ți vei aduce aminte că acelaș cântec, din care se desprinde dorul și dragostea de viață, în care șoptește chemarea tainică, l'ai mai auzit odată dela un călător orbit de-o rază de lumină.

Și vei tresări, gândindu-te că singur el te-a iubit. Numai el te-a iubit. În calea ta s'au putut opri uimiți și alții. Te-au putut petrece atâtea priviri. În fața icioanei se trezese atâtea din uitarea lor de sine. Mulți își aduc aminte de anii nevinovatei copilării. Dar numai unul a venit să se închine. Numai unul a știut să se închine. Numai călătorul străin. Și poate printre genele tale se va furișa o lumină. Te vei gândi la nenorocul ce-i urmărește pe atâtea „n calea lor.

Cântecul iubirei, al tinereții, al dragostei de viață e scris pentru tine. Nici setea de glorie,

nici aplauzele, nici laurul pururea verde nu chemat la viață, ei iubirea ta. Numai iubirea ta. Nu l'am scris de dragul artei. L'am scris de dragul tău.

Dar poate să moară cântecul meu. Și să stingă. Să se piardă, ca și mine, în noaptea tărei. Ce-mi pasă. O clipă să trăiască în sufletul tău. Și va trăi destul. O clipă nu-i adeseori veșnicie? meu. Ție îți plac cântecile, copil iubit al sufletului meu. Ție îți plac cântecile, copil pierdut al dorului meu!...

II.

— Pădurea cântă. —

Brazii cântă. Își apleacă ușor vârfurile în adierea vântului călător și cântă. Pădurea întregă pare o orchestră uriașă, care, în acordurile tălmăcește zbuciumările celui mai adânc suflet visurile celui mai neînțeles suflet. E în cântecul acesta atâtea viață, atâtea dor și atâtea păreri rău. Și-o fi având și pădurea clipele ei de bucurie, visurile ei luminoase și morții ei iubite. Cine știe.

Dimineața cântecul ei e domol, blând ca o rugăciune de fecioară. Dimineața, soarele cu dogetele lui de aur îi netezește pletele împodobite cu mii de diamante. Și pădurea cântă ca o logodnică fericită. Al ei este cel mai frumos mire. Al ei este cel mai curat aur, al ei este cel mai scump parfum.

Poți ascunde ceva în fața celui iubit? Și cum cum tremură fie-care rămurea. Cum își scutură diamantele strălucitoare în fața celui drag și mult așteptat. Și soarele rade. Și răsul lui

car o umbră de concesiune națională; de altă parte nu putea să aprobe un proiect de reformă electorală prea în contradicție cu opinia publică. Opoziționiștii ar fi pierdut de o parte ce ar fi câștigat de alta și, înainte de toate, ar fi ajuns în situația caraghioasă de-a sta alături de contele Tisza și a sprijini politica acelui Tisza, în combaterea căreia, cu ani înainte, provocaseră un conflict constituțional extrem de grav.

Incercările contelui Tisza și ale semenilor săi de a-i izola pe justhiști, cari în chestiunea votului universal profesează principii mai radicale decât celelalte partide, nu puteau să reușească nici din motivul că opoziția trebuia să-și dea seama de noua situație creată prin apropierea guvernului de ea. Opoziția trebuia să înțeleagă și a și înțeles că încercările guvernului de-a pune capăt obstrucției pe cale pașnică — este un succes, și încă un succes destul de însemnat, al acestei obstrucții. Este înainte de toate recunoașterea că guvernul n'are putința de-a înfrânge — în ciuda declarațiilor contrare! — obstrucția pe altă cale decât calea perseveranței.

Șefii partidelor opoziționiste cunosc de altă parte mult mai bine tainele culiselor politice, decât să nu știe că intriga contelui Tisza nu poate fi îndreptată numai împotriva opoziției și că trebuie să fie îndreptată și împotriva altor politicieni din chiar partidul guvernamental, sau chiar din cabinetul miniștrilor.

Numirea recentă a deputatului Beöthy László, unul dintre cei mai supuși acoliți ai contelui Tisza, în postul de ministru de comerț, ocupat până acum de ministrul de finanțe Lukács László, desvelește și acest colț al intrigilor contelui Tisza.

Prin izolarea justhiștilor, contele Tisza căuta să-l izoleze și pe „omul viitorului”, pe ministrul de finanțe Lukács, fără în-

doială cel mai liberal dintre toți miniștrii ungari.

Izolarea aceasta avea să fie urmată apoi, într'un viitor apropiat, de înjghebură unui nou partid guvernamental, din care să facă parte nu numai contele Tisza și oamenii săi, ci și Apponyi, și Kossuth și Andrássy, cu toată suita lor.

Este doar știut că chiar și la alegeri guvernul contelui Khuen-Héderváry, atât de violent în combaterea candidaților opoziționiști justhiști, a fost de-o bunănoapte bunăvoință față de candidații kossuthiști. Câtă vreme candidații justhiști aveau contracandidați guvernamentali chiar și în cercurile opoziționiste unde guvernul nu putea să aibă nici cele mai mici sortii de izbândă, — candidații kossuthiști rămăneau fără contracandidați chiar și în cercuri în cari luaseră lupta numai pentru cinstea steagului.

Izolarea însă n'a reușit, căci opoziția a înțeles prea bine că guvernul nu dorește o împăcare sinceră, ci numai slăbirea opoziției prin desbinarea ei.

*

Tratatativele se continuă însă și zilele aceste. Se svonește chiar că azi sau mâine va începe tratative cu șefii opoziției însuși contele Tisza, care va căuta apropierea de contele Apponyi și Andrássy.

Toate acestea sunt însă numai valurile din urmă ale unei acțiuni ce se pierde. Ori ce promisiuni ar face contele Tisza, sau ori ce amenințări ar adresa opoziției, nu va putea pe nimeni să-l facă să nu vadă situația critică în care a ajuns guvernul; o situație din care nu este scăpare decât prin aducerea în discuție a reformei electorale.

Și omul viitorului care va depune pe biroul Camerei proiectul de lege despre votul universal este „omul viitorului”, actualul ministru de finanțe Lukács László.

III.

Oaspeți Râi.

În sufletul meu a poposit un oaspe străin. Un oaspe cu ochi urâți, porniți spre distrugere. Un oaspe, care zâmbește cinic de câte ori gândul se îndreaptă cucernic spre icuana, peste care el a așternut un văl negru.

În sufletul meu a poposit un oaspe su suflet de hienă, cu glas de cucuva. El răspunde cântecului cu hohot sarcastic, el răspunde lacrimilor cu ironii pline de venin omorător. Vorbele lui răsună ca glasul de demon, și în figură are culoarea țărâncii proaspete de mormânt.

— „Aici a fost grădină. Grădină frumoasă, în care înfloreau erini albi și trandafiri ca aurora dimineții. Aici a fost grădina fermecată, în care au căzut lacrimi de înger, cari s'au făcut mărgăritare albe. Și pasări măiestre au cântat imnuri cătră lumină. Și nădejdea a înflorit aici. Și îndemnuri noi au răsărit, armând brațele pentru luptă. Pomii cu flori roz așteptau să dea roadă. Dar nu vor da. Mușenia trebuie să domnească aici și parfumul trebuie să piară.

„Aici voi face un cimitir. Un cimitir mare, în care voi îngropa năzuințele, voi arunca pământ greu peste avânturi și visele le voi tăina sub

Adunare în Banat-Comloș.

CONVOGARE.

Aderenții partidului național român din comitatul Torontal sunt invitați la

adunarea poporală,

ce se va ținea Duminecă în 5 Noemvrie st. n. a. e. în **Banat-Comloș** (Nagykomlós) pe piața comunei, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
2. Situația politică generală.
3. Votul universal, secret, egal și cu votare pe comune.
4. Proiectele militare.
5. Proiect de rezoluțiune.
6. Închiderea adunării.

Banat-Comloș, la 11/24 Octomvrie 1911.

George Muntean protopop, Mihai Păcățian protopop, Emil Bogdan dir. de bancă, Dr. Nestor Oprean, Dr. Stefan Pascu, Silviu Bichiean preot, Atanasie Todan preot, Dr. Stefan Ciorean, Teodor Bucurescu, Petru Craioveanu, George Mașa, Valere Besu, Ludovic Cioban, Dr. Dimitrie Chiroi, Dr. Liviu Ghilezan, Dr. Ioan Damian, Dr. Antonie Ardelean, Aurel Craiovean, Dușan Aivaz, Pelaghie Alessu, Nicolae Păcurar, George Păcurar, Iosif Pascu, Antonie Drapuescu, George Ciolac, Ioan Coandă, Iulian Popescu, Ioan Isac, George Bălan-Seneca, Ioan Pascu-Tinăr, George Gropșorean-Ghiurița, Pavel Fumor, Eremie Fumor, Eremie Mezin-senior, Pavel Mezin, Cusman Bogdan-Ulă, Ilie Danu, Ioan Bogdan, Andrei Bogdan, Vichentie Păcurar, Traian Oprea, Ignatie Mioc, Iova Giulvăzan, Iovan Giulvăzan, Paia Popi, Rusu Itineanț, Ignatie Mioc, George Boran, Stefan Horineas, Stefan Radu, George Boată, Petru Cristea, George Radu, Pantelie Lăpădat, Damian Isac, Ioan Ristea, Andrei Jianu, Teodor Huiu, Nicolae Medrea, Ion Polverejan, Nicolae Pascu, Ion Dogariu-Matei, Ioan Dogariu, George Ilin Bucă, Ioan Palcu-Toma, Nicolae Tipescu, Toma Velici, Toma Cumpănaș, Ion Velici Filip, Nicolae Polverejan, Vichentie Polverejan, Teodor Pascu, George Ilin (30), George Dogariu, George Ciolac, Ion Olărescu, Bucur Nicoră, Ion Balan Preda, Iacob Palcu, George Bugariu, Ion Palcu, George Tipescu, George Boran, Simeon Bălan, Antonie Topârcean, Vichentie Draguescu, Aureliu Olărescu, George Toper-

nează pădurea. Și soarele îi sărută ochii și creștetul și brațele întinse.

E atâta iubire. E atâta viață, care se trezește la un singur zâmbet. De ce tresai, călător străin? Nu e nimica. O ciocărlie îți tremură, de-asupra pădurii, sub cerul albastru, ruga ei de dimineată. O înțelegi? Ca să le pricepi toate, nu-ți trebuie decât suflet. Și-ți trebuie mult. Nu-i așa?

Și uite. Soarele se lasă după măguri. Tremură răfurile atinse de ultimele raze de foc. Și pădurea suspină. E un suspin înăbușit, ca al unui suflet, care se zbate să-și ascundă amarul, care ar striga și nu poate și se chinuiește ca cel înmormântat de viu. În tremurarea fie-cărui firicel de iarbă plâng părerile de rău după cel ce se duce.

Și amurgul vine încet, încet, împărțind tuturor haina de jale. Și pădurea suspină. Iși lasă pe față părul văduvit de podoabe. Brazilii se apleacă la pământ. Paltinii tineri se îndoesc triști. Și amurgul cade tot mai des peste pădure. Și suspinul ei îl deslușește tot mai plin de înțelesuri. Ce cântec duios!...

De ce tresai, călător străin? E priveghetoarea, care își tremură psalmul ei de seară. Înțelegi tu rugăciunea ei? Înțelegi tu de ce plânge pădurea? Ca să le înțelegi toate, trebuie să știi să iubești. Și-ți se cere mult. Prea mult. Nu e așa?

glie. Eu sunt cioculul fără de milă. Nimenea nu mi-se poate împotrivi. Ori ce încercare ar fi zadarnică. Eu sunt fiul Amăgirei. Mama mea e stăpână de veacuri peste omenire. Eu sunt Adevărul. Stâncile se pot clătina. Munții se pot fărâma. Apele își pot schimba mersul ei rostul meu îl pot ascunde, dar nu-l pot schimba nici odată...”

Götter daemmerung!....

Și uite ce pustie rămâne viața. Cum se prăbușesc toate! Cum piere o lume cu lumini, cu raze calde de soare, cu cântece. O lume de miragiu, care se topește, se întunecă. Și eu rămân străin. Așa de străin, pe o lume pe care n'o cunosc, dela care, ca un vuet de valuri răzvrătite, ajunge până la mine numai glasul Răutăței. Și n'am lacrimi să plâng lumea care se duce. Se duce, când putea dăinui o viață întregă.

Din plânsetul ei înăbușit am prins o notă dureroasă. Cine plânge? Aici nu ajută nimic plânșul. Aici blestemul trebuie să vină. Să vină neîndurat ca uraganul, să cadă ca potopul de trăsnete. Să sfărme corabia, să piară odată cu ea și nenorocul ce urmărește pe călător.

În sufletul meu a poposit un oaspe rău care vorbește:

— Ai umblat după Adevăr. Iată-l.

MOBILE

la cea mai modernă execuție se pot procura la:

pentru dormitor
sufragerie
locuțe, garton
în garnitură de
plele și de aramă
precum și covoare

C. W. Kessler

fabricant de mobile

Sibiu—Nagyszeben, Str. Șaguna Nr. 7.

ceanu, Mitru Nicoară, Ion Cristea, Ion Bugariu-Sârba, Seneca Bălan, Andrei Polverejan, George Olărescu, Stefan Grozescu, Mihai Polverejan, George Polverejan, George Damian, George Nartea Pantelie Isac, Bucur Draguescu, Vichente Polverejan, Ion Bucurescu, George Bucurescu, Andrei Bălan, Vasile Craiovean, George Ciolac, Teodor Craiovean, George Craiovean, Bucur Craiovean, Sima Craiovean, Ian Laica, Iulian Stănescu, Ian Pascu, Ilie Costea, Stefan Pascu, Teodor Iin, Petru Tolcea, Nicolae Tolcea, Damian Pascu, Vasile Pascu, Mitru Ristia, Ion Fleșer, George Fleșer, Vichente Lăpădat, Ion Popescu, George Boicean, Iulian Chindea, Vichente Anghel, Stefan Anghel, Nicolae Dobrescu, Ion Ciorbă, Teodor Toparcean, Mihai Halaș, Ion Diroancă, Vasile Stroiă, Antonie Popescu, Moişă Șerban, Alex. Bugariu, Ion Draguescu, George Bugariu, Vichente Bugariu, Iulian Oprean, Ion Nartea, Petru Olărescu, Ion Velici, Valerie Polverejan, Preda Polverejan, Stefan Polverejan, Vichente Cioroian, Moişă Crișan, Ion Laica, George Boabeș, George Apostlo, Nicolae Olărescu, Vichente Lupșa, Damian Costea, Damian Medrea, George Miclău, George Despi, Petru Bălu, Vichente Ciolac, Ion Tolcea, Ianu Dogariu, Ioan Nicoară, Iulian Dogariu, Dimitrie Toparcean, Nicolae Olărescu, Teodor Nicară, Vichente Groșorean, Ion Draguescu, Ion Costea, Vichente Draguescu, Vichente Ureche, Damian Ureche, Iulian Păcățian, Pantelie Păcățian, George Damian, Iulian Palcu, Iulian Stanciu, Pavel Stanciu, George Stanciu, Vichente Stanciu, Ion Jianu, Ilie Jianu, Prea Jianu, Constantin Stanciu, Pantelie Stanciu, Sofron Stanciu, George Ureche, Stefan Ureche, Ion Draguescu, Vasile Draguescu, Antonie Draguescu, George Craiovean, Nicolae Craiovean, Traian Craiovean, Teodor Păcățian, George Păcățian, Ioan Isac, George Alescu, Stefan Popescu, Damian Dogariu, Vichente Fleșer, Iulian Bogdanescu, George Groșorean, Ior Laica, Vichente Laica, Mihai Laica, Eremie Barbu, George Ardelean, Miletie Cioban, Nicolae Chiței, Porferie Chiței, George Chiței, Andrei Ardelean, George Stefan, Mihai Barbu, Teodor Andrei, Damian Andrei, Nicolae Stefan, Lazar Mihai, Filip Mihai, Ilie Contrea, Pavel Mihai, Ion Simcon, Ion Duminecă, Petru Ardelean, Stefan Minișan, Ion Cioban, Eremie Fleșer, George Chiței, Simeon Barbu, George Ardelean, Petru Fleșer, Andrei Sârbu, George Tișan, George Mezin, George Marinca, George Minișan, Damian Isac, Stefan Isac, George Fleșer, Luca Sârbu, Ion Sârbu, George Minișan, George Isac, Teodor Tișan, Traian Oprea, Tanasie Dochia, Mitru Chirilă, Ieftea Chirilă, Vasile Lața, Pavel Iovan, Mihai Bogdan, Nică Doșa, Lazar Vârzoș, Ion Milotă, Lazar Checian, Lazar Bechira, Marcu Rugilă, Iovănuț Giulvăzan, Simeon Birdean, Lazar Birdean, Alex. Bogioacă, Gavrilă Itineanț, Marcu Itineanț, Mitru Laica, Simeon Cucu, Nicolae Bugariu, Andrei Coandă, Vichente Costea, Moişă Crăciun, Nicolae Laica, Ion Luca, Meuța Eremie, Tanasie Coandă, Iancu Ilin, Iulian Ureche, Pantelie Bugariu, George Bugariu, Vichente Bugariu, Ion Boată, Ion Păcurar, Andrei Boată, Ilie Boran, Teodor Luca, Vichente Hălmăjan, Vichente Cristea, Nicolae Bogdănescu, Ion Ciolac, Pantelie Ciolac, George Cristea, Simeon Nașcu, Vichente Ilin, Nicolae Dirina, Tanasie Polverejan, George Sebeșan, Antonie Sebeșan, Vichente Cristea, Ion Bălan-Părciu, Mihai Muntean, Gligor Bălan, Stefan Bălan, Efta Nascu, Ion Cumpănaș, George Păcățianu, Moişă Păcățianu, George Anghel, Nicolae Anghel, George Păcurar, George Palcu, Vichente Fleșer, Valerie Văcărescu, Nicolae Velici, George Eremia, Ion Crișan, Petru Almăjan, Ion Hațegan, Stefan Moişă, George Bugariu, George Avram, George Rodian, Efta Pungulescu, Ion Văcărescu, Petru Contrea, Ion Contrea, Teodor Ristea, Vichente Fleșer, Constantin Fleșer, Nicolae Popet, Valerie Bugariu, Aureliu Sandu, Antonie Groșorean, Pe-

tru Costea, Stefan Groșorean, Teodor Bălan, George Drăgulescu, Ion Chindea, Ion Cristea, Teodor Muntean, Ion Bogdănescu, Ion Silvestru, Ion Zmed, George Cojocar, Iulian Groșorean, Savu Groșorean, Antonie Bugariu și Ion Bugariu.

Societatea teatrală română.

D. Aurel P. Bănuț, directorul artistic al Societății noastre teatrale, adresează comitetelor filiale ale Societății următoarea circulară:

Onorat Comitet filial!

Dacă ați urmărit cu interes evoluția „Societății pentru fondul de teatru român”, veți fi observat fără îndoială, că acesta realizează cu fiecare an ce vine, progrese tot mai evidente, apropiindu-se încet, însă sigur, de ținta ei finală: întemeierea unui teatru național ambulant, subvenționat din fondurile acestei societăți.

Și până la împlinirea acestei dorințe obștești societatea noastră teatrală încearcă să înlăturească în conformitate cu statutele sale, o mișcare teatrală tot mai conștientă și mai sistematică, care să susțină trează dragostea pentru scena noastră națională, pentru limba și literatura dramatică românească.

Tocmai ca să poată răsbate cu bunetele sale intențiuni chiar și în cel mai ascuns colțisor, ea a găsit, că e potrivit să și descentralizeze activitatea și — precum bine știți — în baza hotărârii adunării sale generale din 6/29 August 1908 a întemeiat o serie de „comitete filiale” menite să „promoveze scopurile societății”.

Consecvență principiilor pe cari și le-a fixat, societatea teatrală a admis în mod provizor, în dunarea sa generală următoare, ținută la 7/20 Septembrie 1909 un „regulament” pentru afacerile interne ale „comitetelor sale filiale”. Pe cum vedeți se plănuse în acest fel o frumoasă și rodnică activitate culturală, care să și aibă efectele sale netăgăduite.

Firește, în luptă cu cunoscutele și apreciatele greutăți ale începutului, aceste înjghebări proaspete n’au putut arăta până acuma rezultate palpabile și satisfăcătoare. Cei-ce conduc destinele tovarășiei noastre de teatru, ar dori însă, ca aceste comitete filiale să înceapă a desfășura de aci înainte o muncă tot mai înțepită și mai trainică, sporind numărul membrilor de toate categoriile, dând reprezentații în sediul lor și în jur, ridicând cu un cuvânt, viața noastră socială și artistică din acele părți.

Pentru ca să ne putem da seama în toată privința de situația reală și de munca desfășurată de „comitete” — pentru a se putea ținea o evidență bună despre ceea ce s’a săvârșit, sau ceea ce are să se facă, Vă rugăm Onorat Comitet filial, să binevoiți a ținea în cel mai scurt timp o ședință, din care să ni-se raporteze exact despre următoarele:

1. Câți și de ce categorii sunt membrii înscrși prin comitetul d-voastră; numele lor legibil, ocupațiunea, domiciliul și poșta ultimă? Câți membri noi ați înscris în anul acesta? Băncile dela d-v. sunt membrii ai societății noastre?

2. Câți membri și-au achitat taxa; câți sunt restanțieri? Cari dintr’înșii n’au primit anuarul, ori diplomele de membri? Aveți „regulament” pentru afacerile interne, aveți statute?

3. Poartă casierul „comitetului filial” socoteli în regulă? S’au administrat în ordine taxele încasate la adresa filiala Albina Brașov, în conformitate cu § 13 al regulamentului?

4. Ați ținut adunarea generală cercuală? Câte reprezentații ori serate artistice ați aranjat anul trecut? Când vreți să dați proximalul spectacol? Ați întemeiat vre-o trupă de diletanți?

5. Există în sediul, ori pe teritoriul apartinător comitetului d-voastră vre-o reuniune de cântări, vr’un cor lumesc sau bisericesc, ori altă reuniune de diletanți? Dacă există, binevoiți a interveni, ca să ni-se trimită un raport despre activitatea din urmă, ori poate anuarul acestei reuniuni...

Dacă sunteți convins, Onorat Comitet, că Societatea noastră teatrală din Ungaria împlinește o solie culturală-națională, dacă sunteți de aceeași părere admițând, că problemele menite a se rezolvi de comitetele filiale încă își au la rîndul or importanța vrednică de luat în seamă, — dacă sunteți încredințat, că cultura noastră românească se întărește prin activitatea pe care o așteptăm dela d-v., atunci Vă rugăm cu înzistență să nu neglijați îndatoririle pe cari vile-ați asumat. Munciti, Vă rugăm, înainte și fiți asigurat, că împliniți o propagandă și contribuiți la înălțarea sufletească a acestui neam avizat, azi mai cu seamă, la concursul tuturor fiilor săi treji și buni.

În nădejdea, că în curînd se va inaugura o eră nouă în viața comitetului d-v. și că rezultatele obținute de domnia-voastră se vor impune cu hotărîre și claritate — Vă rugăm să ne slujiți cu lămuririle cerute, primind din partea noastră asigurarea stimei și a dragostei, pe care V’o conservăm.

Pentru comitetul central al Societății

Aurel P. Bănuț, director artistic

Un document.

Memoriul biroului internațional de arbitraj cu tragiul cătră puteri.

Biroul internațional permanent al puterilor a adresat tuturor puterilor semnatare ale actelor dela Haga un memoriu din care extragem următoarele pasagii principale:

Dle ministru,

Evenimentele cari au turburat Europa și mișcat adânc opinia publică și au avut cel mai supărător răsunet asupra situației economice a națiunilor. Suntem interpreții tuturor acestor cari nizuiesc să vadă dominând între popoare o pace stabilă și definitivă atunci când apelăm la serioasa voastră atenție asupra decepției și nemulțămirei legitime ale marilor masse populare, cari socot pe bună dreptate că guvernele nu și-au îndeplinit, în aceste împrejurări, întrecaga lor datorie.

Guvernele par a nu și da seama, de când au luat parte la cele două conferințe pentru pace dela Haga, din 1899 și 1907, că s’a deschis o eră nouă în relațiile internaționale. Guvernele au recunoscut solemn că era de dreptate și de solidaritate s’a născut pentru dănsule. În adevăr, în introducerea convenției relative la regulamentele pacifice a conflictelor internaționale, au declarat că de acum sunt hotărîte să favorizeze din toate puterile regulamentele prietenească a conflictelor internaționale și că vor să lăpădească imperiul dreptului și să întărească sentimentul de dreptate internațională; ele mai recunosc solidaritatea care unește pe membrii societății națiunilor civilizate”.

După ce spune apoi că guvernul italian „a lipsit în mod grav angajamentelor sale procedând așa cum a făcut și că „cele câteva învinuiri ridicate de guvernul italian sunt de domeniul evidenței al arbitragiului”, documentul încheie astfel:

Adresăm rugămintea noastră stăruitoare guvernului vostru și tuturor guvernelor puterilor semnatare ale actelor dela Haga din 1899 și 1907, pentru ca să se facă un demers colectiv pe lângă guvernul italian și să vădească astfel dorința popoarelor de a asigura de acum înainte cu ade-

„Asociațiunea industriașilor de mobile” din Brașov

recomandă în atenția on. public, depozitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere garcon și saloane. Ia în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al locuințelor și bucătăriilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapetăria lor. — — — — —

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloge gratuite!

A „Brassói Butorkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezete”, Strada Vămii nr. 36.

vărată cucernicie respectarea tratatelor și principiilor de cehitate și de drept, pe cari se bazează siguranța statelor și bunul trai al popoarelor.

Revoluția în China.

Veștile mai noi cari sosesc din China ne anunță progresul revoluției și apropiatul sfârșit al dinastiei domnitoare.

Revoluționarii cuceresc mereu orașe noi și trupele lor se înmulțesc pe zi ce merge. Din centrul lor, Wuciangul resping atacurile trupelor imperialiste și duc înainte, în triumf, drapelul revoluționar.

Încă din 1898 Wuciangul era însuflețit de sentimente antidinastice și reformatoare și se afla mult înrîurit de Japonezi.

Mișcarea împotriva dinastiei străine nu e întemeiată, căci Manciuu s'au chinezit complet și nu se bucură de nici un privilegiu. Nu poate fi vorbă de asuprirea elementului chinez de către Manciuu — tătari. Asemenea idei le au doar oamenii culți și imboldiți de Japonezi.

În adevăr, însă, pricina adâncă este dușmănia veche de 1500 de ani între China de Miazănoapte și cea de Miazăzi. Se poate să fi sosit iar vremea de a înlocui dinastia tătară prin una chineză, sudică, deoarece de republică este absurd să vorbim în China — ori ce ar zice Drul Sun-Iat-Sen.

Primejdios lucru pentru dinastie este că multă oaste organizată europenește, în frunte cu ofițerii pregătiți în școale europene au trecut la revoltați. Mai e faptul că revoluționarii au în mână arsenalul cel mare.

Mai rău este că dacă vor birui răsculații va începe un răstimp de anarhie în China, căci căpeteniile ei sunt oameni cari nu-și dau seamă de realitățile ce-i înconjoară. Dacă birue guvernul, vor trebui reforme adânci și multă dibăcie spre a stârpi și mișcarea antidinastică.

Retragerea imperialiștilor.

Din Hankan se telegrafiază că trupele împăcâtești hătute de revoluționari se retrag înspre Nord. După știri sosite la consulatul din Șaghai, revoluționarii au luat Tșangsa-Itsang.

Situația se agravează tot mai mult pentru dinastie. Străduințele guvernului chinez de a obține un împrumut dela sindicatul americano-european au rămas fără folos, Sindicatul voind să observe neutralitatea.

Din Peking se telegrafiază: Telegrama oficială sosite la legația britanică arată că toată valea Yangtsekiangului se va asocia la revoltă dacă imperialii nu vor avea victorie definitivă peste câteva zile.

Impăcare cu revoluționarii?

Din Peking se telegrafiază Agenției Reuter (Londra) că un membru al consiliului de stat a adresat un memoriu tronului sfătuindu-l să intre în negocieri cu revoluționarii căci ei sunt recunoscuți de puterile străine.

Generalul Yintșang telegrafiază că rebelii dispun de 400 de tunuri. Generalul cere întăriri de artilerie, muniții și bani; altminteri nu ar putea înainta.

Orașul Sianfu, care trecea drept lealist, a trecut de partea rebelilor. Opinia publică din Nordul Chinei este în general favorabilă rebelilor.

Șeful revoluției.

Corespondentul din New-York al ziarului „Matin” din Paris a avut ocazia să vorbească cu Dr. Sun-Iat-Sen, șeful revoluționarilor chinezi, care a spus că zilele dinastiei Mandeu sunt numărate.

La 200 km. înspre Nord dela Hankau se va da lupta decisivă. Se așteaptă ca garnizoana din Peking să se alieze cu revoluționarii.

În acest caz s'a sfârșit eu dinastia.

Sun-Iat-Sen a declarat că în fruntea mișcării revoluționare stau oameni, cari sunt pătrunși de cultura apuseană. În momentul când deasupra palatului imperial din Peking va fâlfâi steagul revoluționarilor, atunci se va deschide o nouă eră civilizatoare pentru China.

Asasinarea generalului Inciang?

Din New-York se telegrafiază că un ziar de acolo a primit din Peking știrea telegrafică despre asasinarea generalului Inciang, conducătorul trupelor revoluționare.

Știrea din Peking, neconfirmată încă, spune că asasinul ar fi chiar unul dintre ofițerii generalului, care l'a împușcat.

Ministerul de război din Peking a primit știrea aceasta chiar din tabăra revoluționarilor.

Se pare că este vorba sau de un asasinat premeditat, pus la cale de cercurile imperialiste pentru a scăpa de cel mai îndrăzneț revoluționar, sau e vorba numai de o știre mincinoasă răspândită cu anume scop de-a descuraja populația care înclină spre revoluționari.

Cronică școlară.

CONVOCARE.

Despărțământul protopopese Chișineu al Reuniunii învățătorilor ort. români din protopiatele arădane I—VII își va ține adunarea de toamnă în Școala la școala conmembrului Iulian Pagubă, în 27 Octomvrie (9 Noemvrie) a. c. la care sunt rugați a participa toți membrii și sprijinitorii școlii noastre.

Program:

1. Dmineața la orele 8 chemarea Duhului Sfânt.
2. Deschiderea ședinței.
3. Prelegeri practice din gramatica română la cl. III-a de Dimitrie Boariu învățător în Nădab.
4. Prelegeri practice din aritmetică la cl. I de Teodor Mariș învățător în Giula-germană.
5. „Termometrul” prelegere practică din Fizică de Ioan Popoviciu inv. în Cinteiu.
6. Reflexiuni asupra prelegerilor practice.
7. Planul de învățământ al Geografiei în școala noastră populară, lucrare didactică de Teodor Cămpian, inv. în Giulavârșand.
8. Ineasarea taxelor.
9. Discuțiunea asupra proiectului de statute pentru înființarea liceii antialecolice între școlari, lucrare de Ioan Belle, inv. în Șielău.
10. Executarea concluzelor adunării generale.
11. Propuneri și interpelări.
12. Fixarea proximei ședințe și încheierea ședinței.

Nădab, 10 (23) Octomvrie 1911.

Dimitrie Boar,
președinte.

Traian Tabic,
secretar.

Cronică științifică.

— Chiromanția. —

E ceva caracteristic, că în timpul nostru, în care pretutindeni se aplică cercetarea strict științifică, magnetismul, spiritismul, hipnotismul și alte științe oculte, sunt mult cultivate și au numeroși partizani chiar între oamenii culți și între savanți. Nici odată aceste terenuri ale unor științe ascunse n'au ocupat un număr așa de considerabil de cugetători învățați și un public așa de numeros, doritor de a ști.

Ramure cu totul dispărute ale acestor „arte și științe” sunt scoase acum iarăși la lumină, între acestea este și chiromanția. Odinioară era o știință serioasă, iar în cele cinci veacuri din urmă a ajuns a fi o meserie înșelătoare pentru țiganii nomazi, pe când astăzi, chiromanția ne oferă o mulțime de material sigur și real, așa încât poate fi socotită între mijloacele auxiliare cele mai însonante pentru cunoașterea naturii omenști.

În timpul din urmă chiromanția a început iarăși să înflorească în Anglia, Franța și America. În Anglia lucrurile au ajuns atât de departe, încât părinții consultă pe cei cunoșcători în chiromanție și îi pun să examineze mâna fiicilor sau fiilor lor, spre a ști pentru ce profesie să-i prepare. Sunt de asemenea tineri cari, dorind a se căsători, nu privesc numai în ochi, ei și la mâna fetei. Ochiul spune mult, dar mâna și mai mult.

Aceasta se va învedera și mai bine în rîndurile ce urmează.

Nu există două persoane, ale căror mâni, fiind bine comparate între ele, să fie cu totul egale, — pentru că nu există două persoane, cari în manifestarea lor exterioară și în viața lor psihică, să se asemene perfect. La popoare întregi sunt particularități la mâni, ce se observă în mod egal prin toate clasele: sunt anume particularități de caracter ce le aparțin incontestabil de veacuri. De aci rezultă mai întâi că fiecare om are mâinile sale de o formă deosebită, și al doilea, că formațiunea mânilor e mult influențată de psihicul oamenilor. Tocmai în mâni se exprimă viața inițială psihică într'un mod astfel, încât adeseori pictorul sau sculptorul nu este în stare s'o reproducă.

Mai vine o împrejurare importantă. Când se operează modificări profunde în viața psihică, ea tulburările mintale; în urma cărora se stâng oarecari particularități intelectuale, se șterg cu timpul și la mâna pacientului notele caracteristice ale acelor nefericiți devin așa zicând eretice și exprimă numai ceea ce pacientul mai are din funcțiunile mintale.

Prin urmare putem admite ca fapt, că mâna fiecărui om are o anumită fisionomie și această fisionomie corespunde întocmai cu factorii psihici, cu caracterul omului, astfel că mâna exprimă aceste predispoziții și forțe psihice mai puternic decât fața și obrazul. La față ne putem prefăce, la mâna nu e posibil aceasta, ea rămâne totdeauna limpede.

Nu punem nici un preț pe chiromanția antică și medievală, cu privire la liniile sau ridicăturile din palmă, Chiromanții vechi numeau oarecari coline și șesuri din palmă: muntele lunii, Saturn, Mercur, șesul Saturn, etc., și de aci deduceam: ambiție (Jupiter), înclinare agricultură (Saturn), dorința de a deveni celebru în artă și literatură (Apolon), simț pentru comerț (Mercur), violență și poftă de domnie (Marte). Tot așa de puțin ținem și la teoria liniilor din palmă.

Modernii în studiarea diferitelor mâni, fixază numai ceea ce fiecare poate vedea că e ceva caracteristic. De aceea lasă cu totul la o parte palmistria, adică teoria simbolică despre semnele din palmă și se ocupă mai mult cu viața vizibilă.

Spre cunoașterea ei mâna s'a împărțit în trei părți, anume:

1. încheetura mâinei,
- 2) palma sau trupul mâinei,

Rétay și Benedek

intreprindere industrială de artă bisericască, sculptare de amvoane, altare și statui, — aurire și decorare de biserici.

Budapest, IV., Váci-utca 59. (saját ház).

În atelierul nostru se execută: altare, amvoane, presbiterii, bănci, rame pentru icoane și tot ce este necesar la împodobirea bisericilor. — Odăjdii, prapore, potire, candelabre, sfeșnice, etc. etc. — Altare vechi se auresc și se renovează. — Liferează statui sfinte, icoane, cruci lucrate artistic, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

3) cele cinci degete.

Incheetura mâinei are prea puțină importanță pentru chiromatic și de aceea se ocupă mai mult cu trupul mâinei între degete și încheetură și cu degetele.

Războiul italo-turc.

Se pare că războiul a ajuns în stadiul unei apropiate împăcări a puterilor beligrante. Cel puțin știrile de astăzi, lasă să se întrevadă năzuințele puterilor de a pune capăt acestor ostilități între Italia și Turcia. Anume se afirmă, că Anglia, Franța și Rusia au înaintat guvernelor din Constantinopol și Roma un nou plan de apropiere, cu prepoziții mai acceptabile. Nu se poate prevedea soarta acestui plan, dar se crede că totuși va aduce încheierea unui armistițiu, menit să pună capăt războiului.

Acțiunea puterilor.

„Daily Cronicle” anunță din Constantinopol: Anglia, Franța și Rusia au prezentat guvernului italian și turc un nou plan de împăcare, conform căruia Italiei i-se va lăsa anexarea Tripolitaniiei, pe lângă recunoașterea califatului Sultanului. Puterile asigură integritatea imperiului turc, formând federațiunea balcanică, în care va intra și Turcia, căreia îi vor da și posibilitatea să contracteze un împrumut de 50 milioane funți sterlingi.

Altă intervenire.

Un ziar din Constantinopol aduce următoarele:

O putere amică a intervenit în mod confidențial pe lângă Poartă să ia măsuri ca boicotul și șicanele contra Italianilor să înceteze.

Dacă poarta este dispusă să ia aceste măsuri atunci se va încheia un armistițiu între cele două puteri beligrante. Italia este dispusă să încheie armistițiu cu aceasta condițiune.

Despre o conferință europeană deocamdată nici vorbă nu este.

Atitudinea guvernului italian.

Deputatul Cirmeni, prieten intim al ministrului-președinte Giolitti, publică în „Stampa”, că Giolitti nici nu vrea să audă de încheierea unui armistițiu, și în caz că puterile totuși ar interveni în acest sens dânsul va răspunde cu „non possumus”.

Interpelare în camera deputaților din Londra.

Din Londra se telegrafiază: Deputatul liberal Masson a adresat o interpelare ministrului președinte Asquith exprimându-și nedumerirea față de atitudinea rezervată a Angliei în conflictul italo-turc, și întrebând pe ministru, care poate fi cauza acestei atitudini. Ministrul în răspunsul său a spus, că declarațiile lui în acest moment nu pot fi de natură să aducă o grabnică împăcare între Italia și Turcia și de aceea crede, că e bine să amâne răspunsul pe mai târziu.

Executare în Tripolis.

Agencia Havas anunță din Tripolis: Alaltăieri, Marți, a fost executat lacheul băștinaș, al consiliului german, osândit la moarte pentru omorul unui soldat italian.

Raportul generalului Caneva.

Generalul Caneva, comandantul suprem al trupelor italiene din Tripolitania a trimis guvernului din Roma următorul raport asupra situației:

Noaptea de 24—25 a trecut liniștită. Purtarea trupelor ieri a fost admirabilă. Pierderile reg XI de infanterie sunt de doi ofițeri morți și zece răniți; pierderile de soldați nu sunt stabilite. La reg. 82 de infanterie 1 ofițer rănit; la reg. 84 de infanterie doi soldați răniți. La artileria de cetate un soldat rănit. La crucea roșie doi răniți. Inamicul a fost cu totul respins, cu pierderi însemnate. Mai mulți Arabi rebeli au trebuit să fie împușcați; unii dintre numeroșii arestați vor trebui să apară înaintea tribunalului de război. Câteva sute vor fi îmbarcați.

Ciocnirea dela Bumelian.

Asupra atacului Arabilor contra trupelor italiene, dat în apropierea izvoarelor Bumelian, agenția Etefani află din Tripolis următoarele:

Atacul s'a dat Marți dimineața, contra liniilor noastre înaintate a fost urmat la scurtă distanță de mișcarea Arabilor din oază cari au atacat pe soldații italieni. Acțiunea a fost începută de grupe de călăreți Arabi și Turci, cei dintâi recunoscuți după lungile lor mantale albe în mijlocul uniformelor închise ale Turcilor.

Călăreții au fost îndată opriți de împușcăturile italiene și nevoiți a se înapoia cu pierderi. În același timp infanteria regulată turcă înainta de alte părți acoperită de zidurile grădinilor și încerca să respingă pe italieni printr'un foc intens însă puțin eficace. În vreme ce lupta devenea mai aprinsă, grupe de Arabi din oază cari se aflau în mijlocul arborilor interveniră atacând liniile noastre. Italianii fără a pierde liniștea făcând front și de acea parte și printr'o manevră repede reușiră a înconjura o parte dintre rebeli ucizând și rănind pe mulți și făcând în același timp și prizonieri. În același timp se respungea și atacul infanteriei turcești.

Moralul trupelor italiene este foarte ridicat; unii răniți au refuzat a părăsi linia focurilor; alții îndată ce au fost pansați s'au înapoiat. Pierderile Arabilor și Turcilor sunt considerabile.

Ostilitățile Arabilor din Oasis au urmat și după luptă și s'au semnalat în timpul zilei întregi focuri de pușcă în diferite locuri. Trupele italiene au luat măsuri de represiune serioasă arestând pe toți cei găsiți cu arme. S'au făcut vre-o 300 de arestări.

Un decret s'a publicat stabilind pedeapsa cu moartea în contra celor aflați cu arme. Măsurile de rigoare vor urma până la siguranță completă.

Bulgaria și Turcia.

În cercurile diplomatice din Viena se asigură că relațiunile dintre Bulgaria și Turcia s'au îmbunătățit într'atât, că e cu totul exclusă posibilitatea unui conflict între cele două țări.

Italia iese din Tripla-Alianță.

Deputatul italian Bunano, sosit la Petersburg, fiind intervievat, a declarat că Italia va ieși negreșit din Tripla-Alianță spre a se alipi de tripla-înțelegeră franco-ruso-engleză.

Atitudinea Egiptului.

Guvernul din Roma a protestat la Cairo contra înlesnirilor ce Egiptul le face Turciei în or-

ganizarea rezistenței din Tripolitania. Între altele a relevat faptul că autoritățile Kediviale au permis trecerea prin granița egiptoană.

Guvernul din Cairo a răspuns agentului italian, că plângerea cabinetului din Roma, sub forma în care a fost făcută, e neîntemeiată. Nu s'a dat voie ofițerilor turci de a trece în grup prin frontiera egiptoană în Tripolitania, ci s'a dat autorizații individuale. Apoi, acești ofițeri erau îmbrăcați civili, așa că guvernul nu era ținut să-i considere ca militari.

Din lumea balcanică.

Dia luptele dintre Sârbi și Bulgari pentru Macedonia.

Atât Bulgarii cât și Sârbi, precum se știe, au însemnate interese în Macedonia și iau parte activă la frământările în care se sbuciumă această provincie a Turciei. Dar amândouă aceste popoare slave își urmăresc interesele lor izolat, fiecare pentru sine. De aceea e o mare concurență între ele, fiecare silindu-se să dovedească: Bulgarii că ei au drepturi mai mari în Macedonia, iar Sârbi că aceste drepturi le aparțin numai lor. Aceasta fiindcă mai ales chestia Cretei le-a dovedit că: numai puterile Europei vor hotărî, în ultima instanță, cui se va cuveni preponderența în Macedonia; iar ele nu o vor da-o, cred Slavii, decât aceluia dintre dânșii, cari vor avea acolo superioritatea economică, religioasă, politică și mai ales majoritate numerică.

În Macedonia există de mult, chiar din sec. VII sau VIII d. Chr., adică încă din întâile vremuri ale trecerii Slavilor de dincoace dincolo de Dunăre, o numeroasă populație de Slavi. Aceștia vorbesc o limbă care nu-i propriu zis nici sârbească nici bulgărească, dar care s'ar putea prinde că e sau sârbească sau bulgărească, după punctul de vedere fonetic ori morfologic, zicând limba acelei străvechi populații slave din Macedonia, deci și populația însăși, e bulgărească; iar Sârbi, la rîndul lor, judecând-o după fonetica ei, susțin că limba, deci și populația slavă din Macedonia, e sârbească.

Adevărul e însă, cred eu, că limba slavă străveche din Macedonia e mai curînd sârbească decât bulgărească, fiindcă ea cuprinde mai multe caractere sârbești decât bulgărești.

Oricum, Bulgarii în deosebi fac puternice eforturi pentru ca să dovedească Europei că ei sunt cei mai numeroși în Macedonia, iar nu Sârbi. De aceea se silesc chiar a acoperi și ascunde lumii caracteristicile sau faptele care ar putea dovedi sârbișmul populației slave de acolo. De pildă profesorul universitar A. Teodorov dela Sofia, între alții, în cartea sa Bălgarska literatura („Literatura bulgărească”) pretinde că vestitul „Kralevic Marko” („crăișor Marcu”), pe care l-a omorât Mircea cel Mare la Rovine, era Bulgar și principe al unui stat bulgăresc din Macedonia, pe călă vreme toate izvoarele și tradițiile istorice dovedesc că Marko și statul său erau sârbi*).

Afară de aceasta Bulgarii din Macedonia, spre a nu se vedea că limba populației lor cuprinde caractere sârbești, când se duc acolo oameni de știință care vor să o studieze, se silesc să pronun-

*) De altfel și cel mai de seamă istoric al Slavilor de miazăzi, profesorul C. Jirecek dela Universitatea din Viena care, mai mult, a scris Istoria Bulgarilor, arată în a sa Geschichte der Serben („Istoria Sârbilor”), apărută anul acesta, că Sârbi, iar nu Bulgari erau și „Kralevic Marko” și statul lui.

Funii și articole de funărie se pot cumpăra dela firma

Molnár és Mátrai, mare industrie de articole de funărie în Timișoara-Fabric.

Magazinul și biroul: Séna-tér 1. Domiciliu și fabrica: Klapka-sor 2

Are în depozit și vinde cu prețuri extraordinare de ieftine: saci de in, cânepă, urzică. Scoarțe din țesătură de in, impenetrabile, saltele și sfoară de legat altoii, precum și alte sfori la diferite mașini. — Trimitem cu plăcere mostre și lămuriri. Cumpărătorilor vechi le dăm rabat. Comandele se execută prompt.

sunete bulgărești iar nu așa cum ele se pronunță în realitate, cu fonetica sârbească. Acest lucru îl mărturisese învățați, străini chiar de neamul sârbesc ori bulgăresc, între cari răposatul profesor de slavistică dela Universitatea din Graz, V. Oblak, în cartea sa Macedonische Studien („Studii macedonene”).

Tot spre a arăta lumii că Macedonia e bulgărească, Bulgarii în scrierile lor, schimbă în forme lingvistice bulgărești numirile toponimice de acolo, pe care populația slavă autohtonă le-ar pronunța normal și regulat sârbește. Așa, cel puțin, arată un scriitor sârb Dr. Iov. Hadzi-Vasiljevic în cartea sa Juzna Stara Srbija, Kumanovska Oblast („Sudul vechii Sârbii, regiunea Kumanovo”) apărută la Belgrad în 1909. Astfel, cu toate că populația pronunță, ca Sârbii: Orasat (pron. Orasat), Karabicanne etc., totuși scriitorii bulgari fașifică acest fonetism, bulgarisându-le pronunțarea în: Orasot, Karabicen.

Cartea aceasta lui Hadzi-Vasiljevic, de altfel, nu mai desvălește, relativ la lupta între Sârbi și Bulgari pentru Macedonia, încă un fenomen social-politic pe care până acum noi, cei care ne-am ocupat cu chestia macedoneană, nu l-am cunoscut. Iar se arată, cu citații precise, că chiar acei din Slavii cari se dau drept Bulgari și sunt, deci, exarhiști adevărați ruși de biserica patriarhiei de care se țin Grecii și Armânii noștri, chiar și aceia care se dau de Bulgari, nu fiindcă în sufletul și conștiința lor se simt aparținând acestei nații. În Macedonia, zice Hadzi-Vasiljevic, alături de partidul sârbesc, în care sunt Sârbi, s'a mai creat prin bani, și un partid bulgăresc. Poporul nu priosește aceste două partide altfel, decât ca pe niște partide politice, și de aceia locuitorii trec când într'unul, când într'altul, după cum le dictează interesele materiale ori ambițiile. Așa că, cei ce sunt în partidul bulgăresc al Exarhiei sunt aci nu pentru că sunt sau se simt Bulgari, ci fiindcă un interes oarecare îi leagă politicește de acel partid. Dacă e așa, zice Vasiljevic, este faptul că rudele cele mai apropiate în linie masculină sunt împărțite între amândouă aceste partide; și chiar frați drepti, din același tată și aceeași mamă, aparțin unii exarhiei și partidului bulgăresc iar alții patriarhiei și partidului sârbesc — deci e evident că nu se poate să fie unii de nație bulgărească iar alții de nație sârbească! Astfel, documentează Hadzi-Vasiljevic, în satul Beljakovac din regiunea Kumanovo se află mai multe familii divizate în acest chip. Anume, în familia Kajevac, 2 frați Iovan și Dimitrie sunt „bulgărești”, adică partidul bulgăresc, și țin de biserica bulgărească a Exarhatului, pe când alți trei frați adevărați ai lor, Nicolae, Ștefan și Petre,

sunt Sârbi și se țin, ca toți Sârbii, de biserica patriarhiei. În o altă familie, doi frați Iovan și Petre sunt „bulgărești” și exarhiști, iar alt frate adevărat al lor, Iovan, e patriarhist și sârb. Într'o altă familie, un frate Petre Mladenovic e patriarhist și, în organizația Sârbilor din Macedonia, a fost cetnic, adică făcea parte din bandele sârbești, pe când alt frate adevărat al lui este „un excelent bulgar”. De asemeni, în satul Dobraci, în familia Veljkovae sunt 4 frați adevărați, din care doi, Stojan și Arsa, sunt patriarhiști adică Sârbi, iar alți doi, Stanko și Spiridon, exarhiști, adică „bulgărești”.

Și tot așa, sunt multe familii astfel divizate în „Bulgari” și „Sârbi” în satele: Rudar, Murgas, Dovezenac, Jacinac, Kokosinj, Pelinac etc.

Ba chiar în orașul Kumanovo sunt astfel de cazuri interesante. Așa, Akso Stojanovic a fost „aprinș bulgaraș”, iar fiul lui, David, „aprinș Sârb”; în anii de pe urmă și Akso a devenit „cu totul Sârb”. Ori, Anta Gmurce e patriarhist, adică Sârb, pe când fiul lui, Koce, e exarhist, adică „bulgaraș”, Bulgar.

Toate acestea dovedesc că partidul patriarhist și cel exarhist sunt creații politice, iar nu realități naționale de Bulgari și Sârbi propriu zis.

Prin aceste date Vasiljevic urmărește să mai arate, că așa numiții Bulgari, „bulgarașii”, din Macedonia, nu sunt altceva, ca naționalitate, decât Sârbi, cumpărați cu banii propagandei Bulgarilor din Bulgaria, care, astfel, voesc să arate Europei că ei constituiesc majoritatea Slavilor în Macedonia, iar nu Sârbii.

Bulgarii, la rîndul lor însă, pretind că cei din partidul „bulgarașilor” sunt chiar de nație Bulgari, și că și acei din partidul sârbesc al patriarhiștilor ar fi tot Bulgari, dar pe cari propaganda sârbească i-a cumpărat spre a-și forma cu dânsii acest partid al ei.

De aceea Sopov, consulul Bulgariei la Salonic, scrie, în Bългарiska Sbirka din Mai și Iulie 1911, că mai toți Slavii străvechi, autohtoni, din Macedonia, sunt Bulgari, — prea puțini dintre ei, numai câteva sute, fiind Sârbi, — și că, în total, numărul Slavilor autohtoni, adică al Bulgarilor, din această provincie a Turciei, se ridică acum la 1.162.465 suflete.

Dar bulgarul Paneo Dorev, unul din cei patru deputați aleși de Bulgarii din Turcia spre a-i reprezenta în parlamentul turcesc, într'un discurs ce a ținut în acel parlament în 1911, arată că numărul Slavilor (Bulgarilor, zice Bulgarii) nu e așa de mare, și că majoritatea o constituiesc, în Macedonia și Vilaetul Adrianopol, nu Slavii (Bulgarii!), ci Turcii. Statistica aceasta a lui Dorev e reproducă de ziarul din Sofia Mir dela

27 Martie 1911, care chiar o însoțește de elogii pentru obiectivitatea ei; ea ne învederează, tot deodată, calea de falsificări pe care urmăresc Bulgarii să facă a se crede în Europa că ei sunt poporul cel mai numeros al Macedoniei.

În acest discurs al său, Paneo Dorev zice, că: „aceste cifre sunt cu totul autentice și constituiesc un răspuns, ce nu se poate dărîma, la acele iluzii aurite ale unor neechilibrate minți, cari tot umblă după alipirea Macedoniei la Bulgaria”. Iată acum statistica pe care o dă dânsul:

„Vilaetul Adrianopol și Macedonia sunt ținuturi turcești, zice Dorev, nu numai fiindcă aparțin Turciei, dar și pentru că majoritatea populației din ele o constituiesc Turcii. În Macedonia se află 2.335.000 suflete, din cari 720 mii sunt Bulgari, 530 mii patriarhiști (Greci, Sârbi și Armâni) și 1.100.000 Turci. În aceste numere nu cuprind și pe Albanezi. Deci sunt acolo: 30% Bulgari, 23% patriarhiști (Greci, Sârbi și Armâni împreună) și 47% Turci. Iar în vil. Adrianopole, situația noastră națională, continuă Dorev, e și mai rea decât în Macedonia. Aci, se află în total, o populație de 1.500.000 locuitori, din care: 127.000 Bulgari, 280.000 Greci, și 740.000 Turci.

„Dacă adunăm la un loc cele arătate despre populația din Macedonia și vil. Adrianopole, fără Albania, zice Dorev, vedem că în amândouă se află, în total 3.500.000 locuitori, dintre cari: 850 mii Bulgari, 810 mii Greci (adică, mai bine zis, patriarhiști), 1.840.000 Turci. Deci în amândouă laolaltă, se află 25% Bulgari, 23% Greci și 52% Turci”.

Datele de aci ale lui Dorev nici un Bulgar nu le-a putut răsturna până acum în chip documentar. Aceasta o declară însuși ziarul „Mir”, care îndeamnă partidele politice din Bulgaria să nu mai agite zadarnic, pe temă șovinistă, pe conaționalii lor din Macedonia; fiindcă, ori cum, mai mult crezământ va avea în Europa deputatul bulgar din camera turcească Dorev, decât născocirile și falsificările șovinite ale lor.

Și tot din spusele acestea ale lui Dorev, cari sunt declarate autentice și n'au putut fi tăgăduite serios, putem vedea noi cât de tendențios sau cel puțin necunoscător al raporturilor dintre populațiile Macedoniei era Weigand, când spunea, în „Enciclopedia Română” redactată de Diaconovici dela Sibiu (p. 227.229) că „Macedo-Românii locuiesc pe un pământ bulgăresc”. Acum e învedereat, că pământul Macedoniei nu poate fi bulgăresc, pe câtă vreme un deputat bulgar de seamă, Dorev, arată că într'însa sunt 47% Turci, iar Bulgari numai 30%, și pe câtă vreme, însfârșit, chiar pe cei 30%, Sârbii îi revendică pentru dânsii, din pricini de cari am văzut că Dr. Hadzi-

Leo Tolstoi.

140

RĂSBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

— Sunt foarte fericită să vă văd și să vă găzduiesc la mine! zise ea contelui Rostoff și tinerilor fete. Ar fi trebuit să vii mai de mult, se adresă ea Natașei cu o privire semnificativă. Bătrânul e aici, îl așteaptă pe fiul său și trebuie să faci cunoștință cu el. O să mai vorbim noi de asta, încheiă ea privindu-o pe Sonia ca și cum i-ar fi dat să înțeleagă că ea nu va discuta în această privință față de ea.

— Acum, ascultă, se întoarse ea către bătrânul conte pe cine vrei să inviți mâine la mine? Pe Șinșin? unul din ei? sau pe degete: pe plângăcioasa de Anna Mihailovna, donă — ea se află aci cu fiul ei, care se însoră. Apoi pe Bezukow, e și el aici cu nevastă-sa; și a fugit de ea și dansa a venit după el. A prânzit la mine. Mercuria trecută. Pe fetele astea o să le duc la

biserică și de acolo la croitoreasă. Trebuie să vă îmbrăcați la modă. Nu vă luați după mine, astăzi se poartă altfel de mâneci; eri a fost aici prințesa Irena Wasilievna; purta niște mâneci ca două butoaie. În fiecare zi, moda se schimbă. Dar tu, ce afaceri ai?

— De toate, răspunse contele; am mai întâi niște târgueli de făcut, apoi am un cumpărător pentru casa mea. Dacă îmi permiți, am să-ți las fetele pentru toată ziua.

— Bine, bine, la mine vor fi în siguranță, ca sub consiliul unei tutele. Am să merg cu ele unde trebuie și am să le sărut, adaugă ea atingând cu degetul obrajii favoritei ei Natașei.

A doua zi de dimineață, Maria Dimitrievna conduse pe tinerile fete în fața țoanei din Iverskai și de acolo la croitorcasa ei, căreia îi era așa de frică de Maria Dimitrievna, încât îi luera rochiile cu pagubă, numai ca s'o lase în pace.

Maria Dimitrievna comandă aproape întreg trusoul Natașei.

Ajunsă acasă, ea goni pe toată lumea din odaie, nepăstrându-o decât pe Natașea, pe care o chemă lângă fotoliul ei.

— Ei bine, să stăm puțin de vorbă. Toate felicitările mele, ai pus mâna pe un om rar. Sunt foarte mulțumită. L'am cunoscut când era de o schioapă!... Îi iubesc, și pe toată familia lui. Dar ascultă-mă bine, știi că bătrânul prinț Nicolae nu vrea căsătoria fiului său... E un moșneag capricios. Prințul Andrei nu e un copil, se va lipsi de consimțământul bătrânului; dar e greu să intri în familie împotriva voinței șefului ei... Trebuie să aranjezi lucrurile, tu ești inteligentă, fii bună, servabilă și totul se va sfârși cu bine.

Natașea tăcea, nu din timiditate, după-cum credea Maria Dimitrievna, ci pentru-că nu-i plăcea ca alții să se amestece în afacerile ei amoroase, pe cari le credea aparținând unei sfere superioare, deasupra tuturor considerațiilor omenești.

— Vezi tu, eu îl cunosc de mult, urmă bătrâna damă, o cunosc și pe cumnata ta Maria, și o iubesc. Proverbul zice „belle-souer, mauvais cocur”; dar Maria nu e în stare să facă rău nici unei muște. M'a rugat să te pun în legătură cu ea. Măine vei merge cu tatăl tău la dansa, și fii gentilă, căci ești mai tânără. Așa că la întoarcerea logodnicului tău, vei cunoaște deja pe

Pardesii dela 32 cor. în sus.
 Calitate bună. — Croială perfectă. — Prețuri fixe. — Pretenții exagerate exchise.
KATZ și MENDEL, Kolozsvár, Mátyás király-tér 10. sz.

Vasilievic vorbește în cartea sa „Juzna Stara Srbija”.

În legătură cu tendința Slavilor Balcanici și în deosebi a Bulgarilor de a micșora numărul celorlalte nații din Macedonia, spre a se arăta Europei pe sine ca cei mai numeroși, cred că nu e fără interes pentru noi câteva cuvinte despre o broșură apărută la 1909 în Belgrad, în sârbește sub titlul: Rumuni u Macedoniji i Epiru („Românii în Macedonia și Epir”); aceasta e scrisă de Ivan Ivanic, care mi-se pare că a fost consul al Serbiei în Macedonia. Aci autorul ne spune că, deși Weigand arată că ar fi în întreaga Turcie numai 149520 de Armâni, dânsul (Ivanic) totuși, din cercetările sale personale și din datele pe cari le-a cules el însuși în Salonic și Bitolia, poate afirma că „numărul Armânilor e, în Macedonia și Vechia Serbie, de 140.000 suflete din care 80 mii în vilaetul Bitoliei (Monastir), 55 mii în vilaetul Salonic și 5000 în vil. Kosovo. Iar în întreaga Turcia, (adică în Macedonia, Vechia Serbie, Epir, în Tesalia turcească) numărul total al Armânilor e de 220 mii astfel: 80 mii în Macedonia, 60 mii în Vechia Serbie, 80 mii în Epir și Tesalia turcească”.

Până acum, scriitorii Slavi nu ne acordau de cât cam ca Weigand: Bulgarii până la maximum de 80 mii Armâni și Sârbii tot cam așa. Ivanic, cum vedem, face un pas mai departe și ne dă dreptul la 220 mii.

Dar dacă vor fi în Macedonia cel puțin 600 mii Armâni, cum noi credem, și cum credea chiar fostul nostru ministru de instrucție d. Sp. Haret (în scrisoarea-i din „Le Temps” dela 19 Ianuarie 1905), atunci evident că, față de statistica despre Bulgarii a lui Panco Dorev, se micșorează și mai mult perspectivele pretinsului drept al acestora acolo.

INFORMAȚII.

A R A D, 26 Octomvre n. 1911.

Din cauza sfintei sărbători de mâine, Vineri, numărul următor al „Tribunei” va apare numai Sâmbătă noaptea.

— **D. Anghel — inspector al operelor artistice.** Din București ni-se scrie: Maj. Sa Regele a semnat decretul prin care d. D. Anghel, publicist, a fost numit inspector al ajutorărilor pentru opere artistice și literare, al editurii cărților și al lucrărilor făcute în baza subvențiilor acordate de ministerul instrucțiunii, în locul dlui Ion Basarabescu, care a trecut în altă funcțiune.

sora și pe tatăl lui, cari te vor iubi. Nu este mai bine așa?

— Da, răspuse Natașa cu un ton contrariat, este mai bine așa.

LXIII.

A doua zi, contele Rostoff și Natașa se prezentară la hotelul Bolkonky, după sfatul Mariei Dimitrievna. Contele făcea vizita aceasta cu inima îndoită; îi era cam teamă. El își mai amintea ultima sa întrevedere cu bătrânul prinț, care la invitarea sa la dejun, îi răspunsese cu o ceartă sdravănă, fiindcă nu-și adusese la timp reerții.

Natalia, care își pusese cea mai frumoasă rochie a ei, era dimpotrivă foarte veselă.

— Domnul fie cu noi! șopti contele jumătate în glumă, jumătate în serios, pe când străbătea anticamera.

— Dar Natașa îl vedea enervându-se din ce în ce mai mult, și el întrebă cu timiditate dacă prințul și prințesa erau acasă.

De îndată ce fură anunțați, o mișcare vie se produse printre servitori. Valetul, care se dusese să vestească mosafirii, fu oprit la intrare în salon de un alt valet, care-i șopti ceva.

Apoi veni o cameristă și vorbea și ea ceva nedeslușit, numind-o pe prințesa.

În sfârșit, se prezintă un bătrân morocănos și le spuse că prințul nu putea să-i primească; dar că prințesa îi ruga să binevoiască a intra la dânsa. D-ra Bourienne le eși în întâmpinare și îi rugă foarte politicos să o însoțească în odaia prințesei.

Aceasta veni numai decât cu aerul zorit, nervoasă, speriată și cu obrazii plini cu pete roșii. Ea se silca în zadar a părea amabilă și liniștită.

— **S. Mândrescu — profesor universitar.** Din București ni-se scrie: Maj. Sa Regele a semnat decretul prin care d. Dr. S. Mândrescu, agregat definitiv la facultatea de filosofie și litere din București, a fost ridicat la gradul de profesor la catedra de limba și literatura germană dela aceeași facultate.

— **„Astra” la Poiana.** Primum următorul aviz: Convoc. On. membri din despărțământul Mercurea al „Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român” precum și pe binevoitorii și sprijinitorii acesteia la adunarea generală ce se va ține în Poiana Duminecă, în 5 Noemvrie 1911 n., în biserica cea mare la 10 ore a. m. pe lângă următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul comitetului.
3. Prelegeri.
4. Censurarea socotelilor și înscrierea de membri.
5. Alegerea comitetului agenturii din Poiana a Asociațiunii.

Mercurea, la 10 Octomvre n. 1911. **Avram S. Păcurariu**, președinte.

— **Vești alarmante despre Țarul Rusiei.** Din Paris se telegrafiază: Azi dimineață ziarele de aici au primit dela Petersburg o depeșă cu scălitura indiscifrabilă și de cuprinsul următor: Fiind Țarul la preumblare cu automobilul, un anumit Ciaracovo a tras trei focuri de revolver asupra lui. O cartușă a nimerit pe Țarul, iar alta pe șoferul. Țarevna, care era și ea în automobil, a leșinat. Demonstrații au avut ciocniri cu poliția. Amănunte încă nu se cunosc.

Autoritățile oficiale au cerut numai decât lămuriri dela Petersburg, de unde au primit răspunsul că toate știrile alarmante sunt simple scornituri.

— **Succesul unui tânăr român.** Ni-se scrie: D. Andrei Iovaniția originar din Jadani (Bănat), a dat zilele acestea examenul final la academia comercială superioară din Liège (Belgia) cu „grande distinction”. D. Ioviția este unul din cei mai temeinic pregătiți tineri ai noștri. Dsa a terminat și cursurile dela academia comercială din Budapesta, cu același frumos succes. Stăpânește limbile germană, franceză și italiană, iar pentru desăvârșirea dsale în limba maternă, deja ca student liceal și-a petrecut toate vacanțele în țara românească.

Tritem distinsului tânăr felicitările noastre!

— **Cook bătut.** Șarlatanul Cook, pretins explorator al polului nordic a fost bătut de-a binelea în Copenhaga, cu prilejul unei conferințe, despre călătoria sa. Anume voină să intre în sală, mulțimea a început să-l insulte, împingându-l în dreapta și în stânga, și lovindu-l. D'abia cu mare greutate a putut ajunge până la catedră, ca să-și țină conferența. Încercarea i-a fost zadarnică. În timp ce-și aranja hârtiile mulțimea vocifera puternic, fluera, și-i adresa diferite epitete, „exploratorului”, „Du-te la polul nordic!”, „Șarlatanule!”, „Câne de nord!” — Cu toată larma ce era, Cook și-a început conferența, atacând pe Peary, care i-ar fi furat documentele uitate la polul nordic. Publicul l'a întrerupt, ne mai lăsându-l să vorbească. Cook a arătat apoi unele proiectiuni, la cari însă publicul rîdea, neluându-l în serios. A mai încercat să documenteze descoperirea, dar nici aici n'a fost mai norocos. Vocea nu putea străbate prin larma ce era în sală. Văzând imposibilitatea de a continua și-a împachetat hârtiile și a voit să părăsească sala. Mulțimea s'a dat la el și mai bătându-l, mai strângându-l l'a dat afară, aruncându-l pe trepte.

— **Ancheta asupra catastrofei lui „Liberté”.** Din Paris se anunță: Monitorul Oficial publică raportul comisiunii de anchetă asupra pierderii cuirasatului „Liberté”. Comisia declară că nu găsește nici o urmă despre vre-un act de rea voință și încheie că acea catastrofă se datorește aprinderii unei încălțări în camera dinainte a tribordului. Nu trebuie căutată nici o răspundere la personalul de pe bord.

— **Logodnă.** Dșoara Silvia Buibaș din Bucuș s'a logodit cu d. Vincențiu Radu din Icloda. Felicitările noastre.

— **Serată literară.** Duminecă, în 29 c. la orele 8 seara muncitorii români din Arad aranjează în sala berăriei „Mileniu” o serată literară, ur-

mată de conferință, declamații, muzică instrumentală și monoloage. Muncitorii români, sunt invitați a lua parte la această serată în număr cât de mare. Intrarea liberă.

† **Maxim Novacovici.** Primum următorul necrolog: Se aduce la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că iubitul nostru fiu, frate și unchiu Maxim Novacovici, teolog de cursul al III-lea în urma unui morb grav ce a pretin operațiunea medicală, între grele suferințe a încetat din viață Joi în 6 (19) Octomvrie la 5 ore dimineața. Înormântarea se va ține în 8 (21) c. în cimitirul din loc la ora 1 p. m.

Gârbovețiu, 7 (20) Octomvrie. 1911. Nicolae Novacovici ca tată. Lucreția, Ana și Silvia Novacovici, ca surori. Pavel Popescu și Corneliu Mircea, ca cumnați. Aurelia, Valeriu, Tiberiu și Minodora, ca nepoți. Emilia, Ioan, Iosif, Vasilie Novacovici, ca unchi.

— **Evitarea unei catastrofe.** Din Toulon se anunță: O catastrofă asemănătoare celei care a distrus cuirasatul „Liberté” a fost evitată Luni pe cuirasatul „Mirabeau”.

Ofițerii de pe acest vas au observat că aparatul care servește la scufundarea în apă a magaziei cu praf de pușcă nu funcționează de loc. El fusese stricat de mâni criminale. Asemenea au fost stricate aparatele electrice cari servesc la mișcarea turelelor cuirasate.

Comandantul vaporului de război bănuiește pe trei marinari din echipajul lui „Mirabeau”, cari au voit să se răsbune asupra ofițerilor cari i-au pedepsit pentru purtare rea. Acești trei marinari se revoltaseră într'un rînd chiar în conra comandantului.

— **Telegrafonul.** La congresul tehnicilor din Copenhaga au vorbit timp de 40 ceasuri o mulțime de specialiști în mai multe limbi. Ne având la îndemână stenografi cari să știe toate limbile și cunoscă și termenii tehnici, au întrebuitat telegrafonul lui Paulsen. Se știe că așa înregistrea vorbele pe o sârmă de oțel. Trebuie 1000 de metri pentru 10 minute. Aveau deci moșoare cu câțiva 1000 de metri. Aveau două telegrafoane, pe care le întrebuitau pe rînd, câte zece minute. A trebuit în total 250 de klm. de sârmă.

Pe urmă un inginer care știa toate limbile a dictat la stenografi toate discursurile, lepădând ce era repetiții sau de prisos. Dacă voia să controleze, era lesne, căci punea telegrafonul să repete. Experiența a isbutit cu desăvârșire.

— **Cauzele incendiului din Constantinopol.** Marele incendiu care a izbucnit Sâmbătă seara în Constantinopol distrugând cincisecizeci cartiere ale orașului, s'a declarat la locuința fruntașului turc Sadik Șerif. Focul răspândindu-se, a distrus și un număr mare de locuințe ale altor nobili tureci.

În casele acestora aflându-se depozitate multe puști și o mare cantitate de gloanțe și alte explozibile, s'au produs groaznice explozii, ceea ce a alimentat și mai mult incendiul.

Aprinderea materiilor explozibile se asemăna cu o adevărată salvă de puști. Din această cauză, munca pompierilor a fost paralizată cu desăvârșire.

Proiectilele gloanțelor de pușcă au fost văzute tâșnind prin geamurile locuințelor, ceea ce a produs o mare panică printre pompieri, făcându-i să se refugieze.

Până acum pagubele pricinuite de incendiu au fost socotite la 8 milioane franci.

După stângerea incendiului, pompierii făcând cercetări, s'a stabilit că focul a izbucnit din ne ghijență.

Atelier de fotografii artistice, de primul rang Rona și Kinăst, Oraștie Văsar tér nr. 4 (casă lui Hermann). Fotografii și portrete, reproducții după fotografii vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Cei ce se provoacă la anunțul din „Tribuna” capătă 5% rabat. Fiți cu atențiune la firmă.

Mișcare culturală și socială.

5 Noemvrie.

Poiana: Teatru („Nepotul răsfățat”, comedia în 5 acte loc. de T. V. Păcățianu) și concert urmat de dans în sala școlii din deal. Începutul la orele 7 seara.

Redactor responsabil: **Iuliu Giurgiu**, „Tribuna” institut tipografic, Nichin și sora.

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Aranjată cu mașinăriile cele mai moderne, cu putere electrică; spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame și totfelul de lingerie cu prețuri moderate.

La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite francat.

Mulțămită publică.

Tuturor stimaților domni și doamne, cari în persoană, telegrafice ori prin scrisori au încercat a ne alina durerea noastră mare cu prilejul trist al trecerii la cele de veci a mult regretatului *Simion Precup*, îmi exprim adânc simțită mulțămită.

În numele familiei:

Alexandru Precup.

VINURI

vechi și noi de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) *Petru Benea*, căci vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb K — 68 litru. Rizling — 70. Roșu — 94.

Vinuri din anul 1910: Carbenet alb K — 70 litru. Șiller K — 54. Rizling K — 56. Rizling și Ruje amestecat K — 52 litru.

Vin din anul 1911 K — 48 litru.

Vinul să expedieze cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

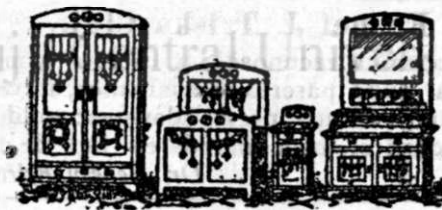
Vase dau împrumut pe timp de două luni Pentru calitatea vinului garantez.

Petru Benea

prop. și neg. de vinuri
Világos (Arad m.)

✦ **Nicolas Hencilă** ✦

măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu stimă la cunoștință on. public din loc și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurit cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pe lângă serviciu prompt și conștiințios.

Mare magazin de totfelul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Se caută o domnișoară absolventă de școala comercială

din familie bună, în etate de 16—20 ani, cu practică pentru biroul de librărie, papeterie și institut de arte grafice. Afară de limba română să poșeadă și cea maghiară și germână atât în vorbă cât și în scris. Fetele române sunt preferite. Ofertele provăzute cu fotografie sunt a se adresa firmei **Alexandru Anca**, Gherla (Szamosujvár).

Ești bolnav?

Gratis

comunic fiecăruia cum m'am vindecat de oftică (tuberculosă, inflamație de gât, astma). Succes garantat. Nu pretind pentru aceasta nici o remunerație. O fac numai că m'am hotărât, că aflând o doctorie care să mă scape de grelele suferinți, voi publica pe spesele mele în toate foile.

D-na F. Krizek. Prag. II.

Nr. 2007. (Bohemia).

INSERTIUNI

se primesc cu prețuri moderate la administr. „Tribunei” Arad.

REISZ MIKSA
FABRICĂ DE
MOBILE

în

BÉKÉSCSABA — NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43.

Rákóczi-ut 14.

(Lângă »Apollo«)

Nici o fabrică de gramofone și cufoane nu poate să lifereze mai ieftin ca

Reich Aladár,

atelier de instrumente muzicale.

Budapest, VIII., Népszínház-u. 27 T.

==== Catalog gratuit. ====

Lampe pentru mine

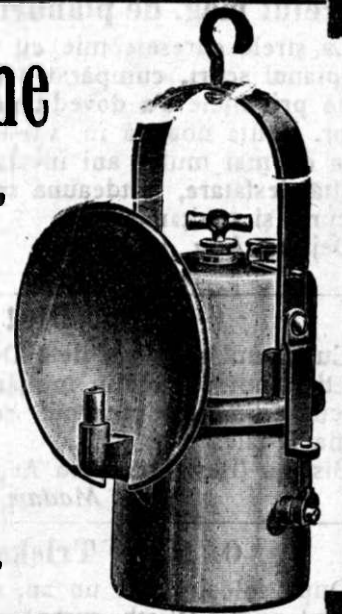
și tot felul de lampe cu acetylen,

fabrichează

Bartos Zoltán

fabricant de lampe,

Budapest, VII., Gizella-ut 55.

:: Cine vrea să cumpere încălțăminte

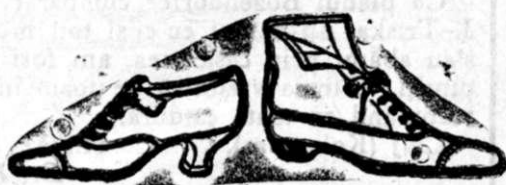
fabricate în țară într'adevăr fine, comode, elegante și durabile acela să cumpere cu încredere la

IOAN VUIA

Sătmar — Szatmár,

- - Deák-tér - -

În casa lui Keresztes András,

care ține în magazinul său de ghete bogat asortat numai ghete și ciobote pregătite în țară din piele fină veritabilă cu prețuri foarte moderate, fabricate imitate nu are și marfele sale în privința execuțiunii drăgălașe sunt neîntrecute.

La dorință să pregătesc tot felul de ghete și ciobote după măsură. ==

FONDAT LA ANUL 1870.

Acordările și reparațiile le execută
în mod special!

la renumita firmă:

TRISKA J.

în Cluj — Kolozsvár, Bartham-u. 14.
Se pot cumpăra și închiria pe lângă prețurile
cele mai avantajoase.

— Numai fabricate de prima calitate. —

Salon vestit și magazin bogat de:

Piane, Pianine, și Cimbalme.

Pentru orientarea on. public dau mai la vale declarațiile de recunoștință în limba maghiară sosite în timpul din urmă:

Stim. D. J. Triska magaziner de pianuri în Cluj.

Azi mi-a sosit pianul. Sunt foarte mulțumit atât cu expunerea lui, cât și cu tonul și organizația internă. Primește Dle Triska mulțumitele mele, că m'ai făcut să ajung la un fabricat atât de bun. În alăturare îți trimit frachtul. Pianul de altfel a sosit fără nici o zgărietură măcar. M.-Igen, 9 Iulie 1907. Cu stimă
Ikrich Arnold pretor.

Dlul J. Triska, mare magazin de pianuri în Cluj.

Cu pianul cumpărat dela on. Firmă, în cea mai completă măsură sunt mulțumit. Tonul e curat și sonor, și pe lângă că e destul de tare, e și plăcut. Stimul e și acum, după jumătate an atât de neexceptionabil, că nu am observat încă lipsa stimulării de nou. Pe baza acestor experiențe, pot recomanda firma pianurilor ori și cui.

Marosujvár, 27 Aug. 1908. *Borbély János*
m. kir. mázsatiszt.

Dlul J. Triska, Loco.

Pianul numit „Wierth” cumpărat dela D-ta m'a satisfăcut în toată privința.

Cluj (Kolozsvár) 21 Sept. 1908.

Idrányi Gábor
major de artilerie.

Stim. D. J. Triska Cluj.

Pianul cumpărat la Dv. a sosit în pace și nevătămat. După așezarea lui l-au examinat și probat cunoscuții și amatorii de pian, și cu toții suntem îndestulați, atât în privința prețului, cât mai vărtos a tonului sonor și intensiv. Szilágyosomlyó, 17 Sept. 1908. Cu stimă
văd. madam Bágy Sámuel.

Marelui mag. de pianuri J. Triska Cluj.

La șirele adresate mie cu plăcere Vă anunț, că pianul scurt, cumpărat dela Dv. în 1907, în toate privințele s'a dovedit pe deplin corespunzător. Fetița noastră în vârstă de 14—15 ani, care de mai mulți ani învață, cântă la el cu multă desfătare, todeauna spre marea noastră bucurie și mulțumire.

Dej, 21 Aug. 1908.

Páll
jude de tribunal.

On. Dle!

Cu pianul procurat dela D-ta, de un exterior estetic, sunt pe deplin mulțumit. Pentru tonul plăcut, frumos și puternic, recomand ori-și-cui firma D-tale.

Bistrița (Besztercze) 20 Aug. 1908.

Madam Garabet Bálint.

O. D. J. Triska Cluj.

După folosință de un an, sunt mulțumit cu pianul numit Wirth, cumpărat dela D-ta. Tonul fin, trănicia corzilor, estetica externă, dar în deosebi construcția solidă intenă ridică pianul și peste cele alese la locul prim. Deci, atât pentru calitățile acestea, cât și pentru îngrijirea și îngășia cu care sunteți la împachetarea și spedarea pianurilor, Vă exprim deosebita mea recunoștință.

Deva, 19 Aug 1908

Hajduczky József,
director de bancă.

Declarație.

În cursul anului 1908 am târguit două pianuri dela firma J. Triska din Cluj și cu amândouă sunt pe deplin satisfăcut. Liniștit pot deci recomanda ori-și-cui firma lui Triska.

Zágon, 18 August 1908.

Nagy Imre
inv. de stat, cantor reform

St. D. J. Triska Cluj.

Pardon, că la șirele D-tale numai acum pot răspunde. Prin aceasta îmi exprim deplina mea îndestulare pentru pianul „Stangle” ce l-am cumpărat dela D-ta pe la începutul anului. Execuția lui adevărește mai bine priceperea și calificația D-tale specială. Întreprinderea D-tale o recomand cu plăcere tuturor cunoscuților mei.

Turda, 31 August 1908. Cu toată stima

Hirsch Bruno.

Firmei J. Triska Cluj.

Cu mulțumită recunosc, că pianul cumpărat dela D-ta, după părerea specialiștilor, în ce privește tonul, execuția, prețul adevărește soliditatea întreprinderii și toată încrederea față de firma Triska.

Dr. Békésy Károly.

Dlul J. Triska Cluj.

Și după 4 ani pot să-ți scriu, că pianul cumpărat din magazinul D-tale e și azi tot atât de bun, cu tonuri plăcute, ca atunci când l'ai trimis. Cu drept recomand deci fiecăruia să cumpere pian dela D-Ta.

Cu stimă:

Szepsziszentgyörgy. Révay Margit.

P. St. Dle!

Eu care sunt specialist în muzică pot zice, că eu pianul cumpărat dela D Ta sunt foarte îndestulat. Are tonuri foarte frumoase și plăcute pentru aceea pot recomanda și și recomand tuturor să cumpere pianuri dela firma J. Triska

Gherla, Cu stimă:

Ioan Beran,
prof. de muzica și cant.

Magazinului de pianuri J. Triska Cluj Kolozsvár.

Cu bucurie Vă anunț, că pianul cumpărat acum câțiva ani pe deplin mă mulțamește.

Cu deosebită stimă:

Dr. Wachsmann Ede.

On. Dle Triska!

Pianul trimis de D-Ta mă satisface pe deplin atât ca execuție cât și tonul bun și frumos. Recomand tuturor.

Cu stimă:

Dej, *Madam Gajzágó László.*

St. firme J. Triska, Loco.

Vă anunț, că pianul cumpărat dela D-Voastră din firma Wirth Ferencz (elevul lui Bozendorf) mă mulțamește pe deplin.

Dr. Kenyeres Blasius.

Cu pianul Bözendorfer cumpărat dela firma J. Triska, nu numai eu ci și toți muzicalii cari s'au abătut prin casa mea, am fost foarte mulțumiți. Firma vrednică de toată încrederea o recomand cu toată căldura.

Cluj (Kolozsvár), Cu stimă:

Dr. Hönöz,
profesor academic privat.

On. firme Triska J. Cluj.

Vă aduc la cunoștință, că construcția eternă a pianului meu, în urma reparaturilor și renovărilor făcute de Dv., se poate iarăși folosi perfect și pentru aceea nu pot scăpa ocazia de a nu vă exprima mulțumita și recunoștința mea.

Torda-Szentlászló. *Gróf Mikés Miklós.*

Firmei Triska Cluj.

Prin șirele acestea Vă exprim bucuria mea pentru repararea pianului meu, în urma căreia a căpătat un ton nou și foarte melodos, ceace Dv. vă serveste spre laudă și onoare, iar mie-mi dă prilej a Vă exprima recunoștința și deplina mea încredere.

Korpad, *Madam Ferenczi Gyula, Boar Ana.*

On. Firmă.

În epistola de ieri uitasem să vă amintesc că mi-a sosit pianul trimis și deja e și aranjat în salon. A sosit în condiții perfecte. E foarte plăcut tuturor, și se bucură de laudă generală.

Szamos-Ujvár, 5 Iunie 1909.

Walton Robert
profesor de liceu.

On. magazin de pian Triska, Cluj.

Deși cam târziu, nu pot scăpa ocazia a nu vă exprima recunoștința mea pentru pianul trimis. Instrumentul e ineseptionabil, are un ton foarte plăcut, iar exteriorul corespunde pe deplin Vă mulțamesc, că fără să-l văd și aleg, m'ăți satisfăcut atât de bine.

Zelau (Zilah) 1 Maiu 1909.

Cu stimă *Mátyás Adolf.*

Firmei Triska Cluj.

Pianul a ajuns în pace. Ne-ai câștigat plăcerea generală. Vă mulțamim pentru serviciul prompt și onest.

Ioan Bucur
preot gr. ort.

Dlul J. Triska Cluj.

Cu pianul cumpărat dela D-ta sunt mulțumit. Nici după expirarea unui an n'am aflat nici o smintă.

Dej, 24 August 1908. Cu stimă

Becsky Bálint
asesor la sedria orfanală comitatensă.

On. Dle Triska.

Cu pianul cumpărat dela Dv. toți sunt mulțumiți și ne bucurăm că ne-ai satisfăcut dorința tuturor.

Mocs, 18 Aug. 1908. *Madam Nagy Elek.*

Dlul J. Triska Cluj.

Pianul trimis m'a satisfăcut pe deplin.

Zagon, 19 August 1909. Cu stimă

Văd. Bécássy.

Dlul J. Triska, Cluj.

Recunosc cu plăcere, că pianul trimis mie e de o calitate neexceptionabilă, și pentru aceasta voi recomanda firma D-tale în jurul cunoștințelor mele.

Szilágyosomlyó, 1 Sept. 1908.

Marossy Aranka
profesoară la școl. civ.

De neîntrecut!

Spălătorie aranjată cu mașini electrice pentru curățirea chimică a hainelor, colorare și spălarea fulgilor de perini.

LUCZA JÓZSEF

Seghedin—Szeged, Laudon-utca 9. sz.
(Colțul pieței Valeria.)

Având sistem propriu de-a curăți chemic și a colora, sunt neîntrecut în meseria mea. Colorez haine de domni, dame, copii, dantele, stoffe de mobile și covoare. Pierdelele le spăl cu mare grijă. Pentru doliu colorez haine în negru. Comandele le execut îndată cu mare acurateță. Baltoane de piele le colorez în colori închise.

Szighety Sándor

Atelier de cuțite și toclărie artistică
Budapesta, VII., Strada Akácza No 64.
Colțul Străzii Király.

Se recomandă pentru ascuțirea și repararea de foarfeci, cuțite, brice și tesacuri de bucătărie în condiții ireproșabile și pr. conv.

Mare depozit de unelte și utensilii pentru barbieri, ca foarfeci, brice și curele de ascuțit etc. etc. precum și cuțite de buzunar ș. a.

Pentru barbieri se ascut două briciuri gratuit dacă trimit 12 deodată.

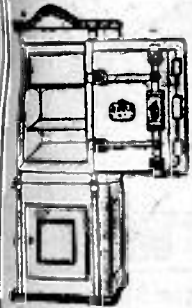
Comandele se execută prompt și conștiințios.

Fabrica budapestană de casse de bani
Gelléri și Schuller

BUDAPEST

Fabrica: IX., Rákos-utca 4. Depozitul orașenesc și biroul: V. Széchenyi-u. 7.

Liferanții ministerului de agricultură, de honvezi, căilor ferate ungare și al poștelor.

Efectuiază casse de bani, libere contra focului și spargerilor, casse pancelate pentru păstrarea documentelor.

Catalog gratuit și franco.

Omaszta János,

fabricant de lămpi pentru trăsuri.

Budapest,

VIII., Óriás-utca 20/a.

Primește comande de ori-ce lămpi pentru trăsuri și automobile, comande pentru galvanoplastică și — ori-ce reparaturi de branșe. —

Stefan Fekesházy

Institut de văpsitorie de haine și curățitorie chimică.
Bistrița, Fötér 17. Lângă Primărie.

Primește: curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de branșa aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică

de totfelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele. Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

Premiat la a. 1902 din partea expoziției industriale din Becicherecul-mare.

BERBERSZKI MIKLÓS

păpușar,
— Nagybecskerek. —

Liferează în țară și străinătate păpuși de piele, păsă, mătase și catifea, pentru bărbați, dame și copii cu prețurile cele mai ieftine. Serviciu prompt. — Catalog trimit gratuit. — Revizătorilor li-se dă rabat.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanță. Prețuri solide! — Serviciu prompt!

La Librăria Tribuna să află de vânzare

A. MAIOR:

MAGDALENA.

Dramă în trei acte și în versuri (cu subiect din Biblie) à 3 coroane + 20 fileri porto.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o obo-seală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratu public, că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare sa se provoace că anunțul firmei la cetit în ziarul Tribuna din Arad.

BRAUN ANTAL

fabricant de instrumente muzicale în Temesvár. Centru, Strada Prinz Eugen No. 14. (Casa proprie).

Cel mai mare și mai ieftin isvor de cumpărare în Ungaria de sud

in

instrumente: de alamă, lemn, de suflat, cu coarde și instrumente de bătut precum și părțile constitutive a acestora. = Reparările se execută artistic. Prețuri moderate.

Instrumente vechi se cumpără sau se schimbă. Export în mic și mare.

Schapira Arnold

giuvaergiu, ceasornicar și optician,
Brassó, Strada Porții 36.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar, de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparază ca nouă, lucrurile vechi, și anume: giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanță.

Prețuri solide!
Serviciu prompt!

Haine, pardesie și paltoane

moda cea mai nouă, din stofă modernă, de toamnă și de iarnă, croite admirabil, se pot comanda ieftin la

Mészáros Károly,

croitor de haine bărbătești,

Kolozsvár, Szentegyház-utca. 6.

Bartlensky János,

plaponar și tapețier.
Temesvár-Józsefváros,
Hunyady-utca 23.

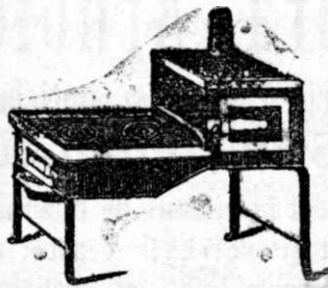
Recomandă în atenția on. public din loc și împrejurime atelierul său renovat de plapoane și tapițerie. Primește ori-ce lucru de branșe pe lângă prețuri ieftine și serviciu prompt. Plapone gata are în magazin. Face reparaturi cu preț ieftin.

CARL GÜRTLER

lăcătuș artistic și pentru edificii

SIBIU Str. Elisabeta 26.

se recomandă la toate lucrările ce se țin de specialitate mai ales
LA ZIDIRI NOI.

Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj, grilaj la morminte și galerii, se pregătesc conform gustului în modul cel mai succes.

Paroanere și montarea lor. Instalațiuni de apaducte, closete, baie, introducere electrică executate cu măiestrie.

Reparaturi se primesc. Mare magazin de căminuri perpetue în diferite mărimi.

Carl Gürtler junior.

Josif Haas

zugrav de biserici în

Nagyszeben - Sibiu - Saggasse No 13.

PRIMEȘTE:

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

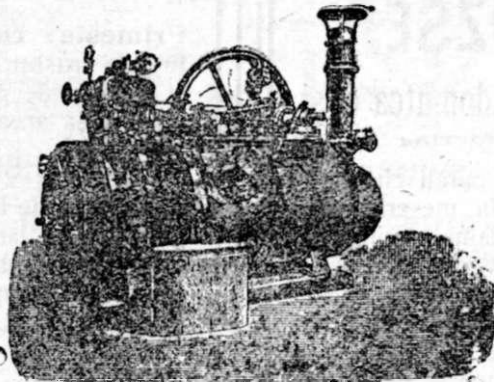
Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am aranjat în Timișoara, Piața George Nr. 4. un modern

atelier dentistic.

Practica mea veche mă dispenzează de o mai amănunțită recomandare, augurându-mi în schimb încrederea în satisfacerea ori-cărei pretenții a pacienților. — Cu stimă:

Götzl Mór,
dentist.

Prima industrie de cazane din Ungaria
Szatmáry Mihály, turnător de cazane,
Szeged,
Szentháromság-utca 41. sz. (casa proprie).

Aduc la cunoștința on. public, că atelierul meu de cazane l'am înouit cu diferite mașini, așa că sunt în stare să satisfac ori-ce comandă. Pregătesc cazane pentru abur, repar cazane la mori, corăbii, cazane de apă, petrolu, spirt și chiar și cazane la locomobile.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și pentru edificii,

Sibiu-Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Pregătite în atelierul său propriu.

Anton Juratsch, pantofar pentru domni, dame și copii,
Nagyszeben, Strada Reisper 11.

Recomandă în atenția on. public din loc și provincie

prăvălia sa de încălțăminte

pregătite în atelierul său, după cerințele modei și ortopediei, cu prețuri foarte moderate.

Reparaturi execut ieftin!

Prețurile cele mai moderate!

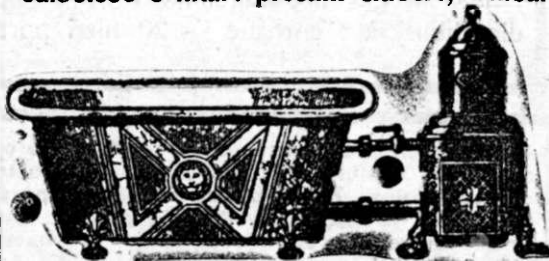
Carl Piffl, prima fabrică de obiecte de metal

Premiat de mai multe ori.

Telefon 184.

Temesvár-Erzsébetváros. Gyár: Hunyadi-u. 14. Üzlet: Hunyadi-ut és Missits-utca sarkán Krausz-féle házban.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichigierie și anume: vane de scăldat, de șezut și pentru copii, scaune pentru scăldat, încălzitoare și vane de scăldat după cel mai bun sistem (sistem propriu.) Lăzi pentru lemne și pentru cărbuni și alte obiecte de metal: precum ciubere, uclioare și căni. — Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tăbliță cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ținc. Conduct pentru apă, aranjări pentru baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat »Temes«.

Acoperiri de case și turnuri, globuri și cruci.
Catalog de prețuri la dorință gratuit.
Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

Cei cari au lipsă de ghetete să se adreseze prăvăliei nou aranjate de ghetete alui

Nicolae Lungu,

Pancsova, Strada Gizella (Mészáros).

Asortată conform cerințelor moderne unde se află de vânzare ghetete lucrate în atelierul propriu, pentru bărbați, dame și copii, executate elegant și trainic, cu prețuri moderate. Lucrează ghetete după măsură, în timp scurt, execuție elegantă și prețuri ieftine. — Pentru picioare defectuoase ghetete speciale!

Apa-ducte.

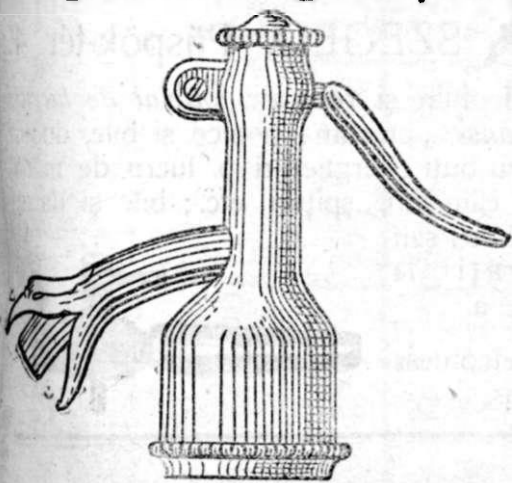
Ceice doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui

Balázs Mihály, Marosvásárhely, Szentgyörgy-utca 16 sz.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casărmi și școli. — Specialist în sondaj — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit. Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noul care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

Itzkovits Gerson, Budapesta, IX., Strada Tompa No 14.

Dulapuri de gheață la cari e necesară gheața puțină, preparate pentru măsurarea vinului și a berei, conducte la pregătirea berei și pentru scurs, în prețuri moderate și serviciu prompt.

Intreprindere de accesorii la fabricarea zodei, sticle de Bohemia, sirup de smeură, lămâi și ananas, alabastru și praf de limonadă ș. a. Comandele se efeptuiesc prompt și cu prețuri convenabile.

Bordy József,

cojocar-blănar,

Marosvásárhely, Széchenyi-tér Nr. 13.

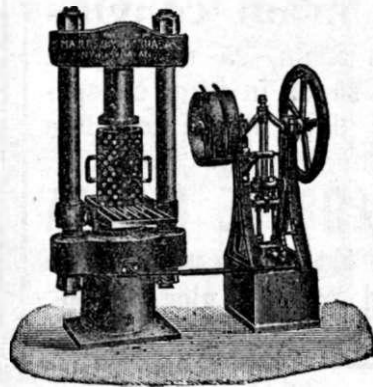
Recomandă articolele de blănărie și cojocărie, dela cele mai simple până la cele mai complicate. Primește și reparaturi. Imprumută bunde de călătorii și ia spre păstrare în timpul verii, paltoane de iarnă și blane, pe lângă asigurarea contra focului. — Comandele se îndeplinesc prompt, ieftin și cinstit.

Májerszky Barnabás

fabricant de mașini

in Nyiregyháza.

Fabrichează după o experiență bogată ca specialitate

prese de olei mânate cu apă.

Piue de olei, construcție simplă ori complicată. Prăjitori de olei pentru încălzire cu aburi ori foc. Teasc pentru sămburi de bostan. Mașini pentru perfecționarea oleiului și aranjamentul complet pentru fabricarea oleiului. Unelte de melițat floarea soarelui, ș a.

Exportul până acum în 237 uzine.

Pregătesc

cupatoare de teracotă,

căminuri, vase, glastre, cu prețuri moderate.

Pentru durabilitatea lor garantez. Primesc și repararea cupatoarelor vechi și în provincie. Rugând sprijinul mult onoratului public:

Magyar István,

fabricant de căminuri și articole de lut Temesvár-Gyárváros, Kém-u. 16.

Pianuri sau Harmoniuri

se cumppără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu Strada Cismădeii 9.

(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman). întemeiat la anul 1867 ca 1-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuințate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică. Sortiment bogat de pianuri de închiriat. — Plătire în rate după dorință. Pianuri vechi să primesc ca schimb.

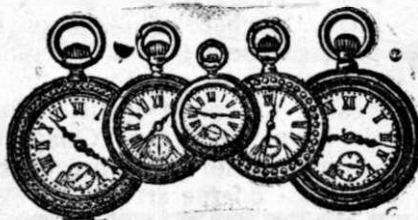
H. Miklós J.

ciasornicar,

Sibiu — Nagyszeben, Reispargasse 11

Cea mai ieftină sursă de cumppărat a totfelul de

C I A S O R N I C E

de buzunar și de părete și ciasornice deșteptătoare, precum și articli optici. Prăvălie de obiecte de aur și argint signate oficios.

Toate reparaturile se execută prompt și cu garanță.

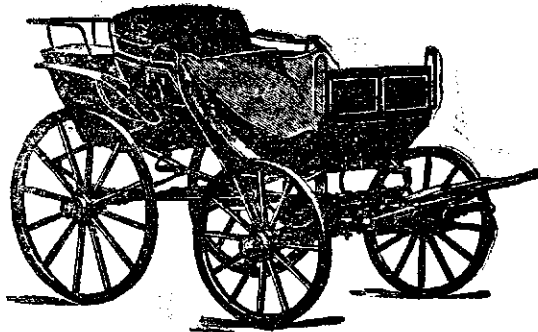
M'am tot cugetat,
că în scumpetea asta mare,
cum aş putea să economi-
sez, ca să mă pot ajunge
— cu leafa ce-o am! —

Şi m'am convins
deja acum, că numai așa
pot să ies în curat cu spe-
sele, dacă îmi voi comanda
vestmintele de lipsă la:
GHEORGHE MARIȚA
croitor bărbătesc și de uniforme militare
Arad, Kossuth Lajos-utca 66.

Urmașul lui Francisc Mirko **ADOLF LOGOFET**

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare totfelul de lucrări de
fabricări de căruțe

pelângă serviciu
culant și execuție
promptă.

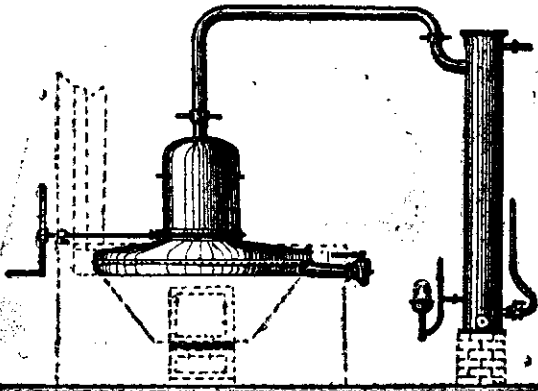
Mai departe
execută tot-felul
de lucrări de
șelar, lustru-
itor, faur și
rotar etc.

pelângă prețurile
cele mai ieftine

Schuster Hans, hărăgar
Szászváros, Korház-utca.

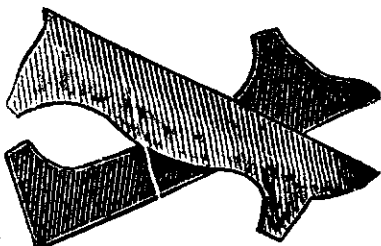
Primește spre efeptuire: instrumente de fabricare de spirt, cognac
liquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare maga-
zină. Tot felul de
instrumente și lu-
cruți necesare la fa-
briici. Vase de aramă
roșie pentru hote-
luri, birturi etc. Vase
de fierț cafea, vase
de spălat și curățit.

Primește montarea
și repararea
fântânelor artificiale
pe lângă prețuri mo-
derate Comandele
se execută prompt.

J. Gottstein, fiul, prăvălie de piele și
Nagyszeben, Kleiner Ring 5. accesorii pentru in-
dustria de cojocărie,
curelărie și ciobotărie

Mare depozit de diferite piei lucrate în țară și străinătate. —
Specialități de piele. Piele lucioasă și șurțuri de piele Talpi
Vachè și opinci. Fețe pentru cisme și ghete Ață pentru ma-
șină și cusut. Sfoară de cusut
albă și colorată. Tort diferit. —
Pâslă, barchet, pânză, talpi de
pâslă și asbeth, garnitură de gumă
și ciorăpi de gumă. Șireturi și
postav de curățit ghetele. Cuie
de lemn americane. Calapoade
pentru ghete și cisme. Cremă
și lac și diferite articole.

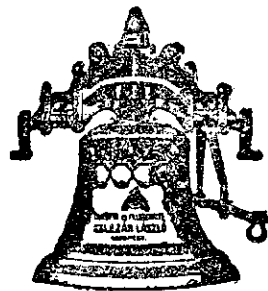
Magazin nou de lemne. Telefon 579.
Lemne de foc în preț ieftin!

AVIZ!

Avizez onoratul public din Arad și jur, că am preluat
magazinul de lemne f. Novák

care se află înaintea văzii de lângă podul cel vechiu,
unde vând lemne tăiate, netăiate și stâlpi cu prețurile
cele mai ieftine. — Cu conducerea magazinei este în-
credințat dl *Károly Feller*, care face totul, ca să câștige
încrederea on. public. — Pentru lămuriri rog să se adre-
seze direct lui. — Cer sprijinul onoratului public:
KALKÓ SÁNDOR.

**Fabrică
de clopote**

Distinsă la expoziția
universală din Paris.

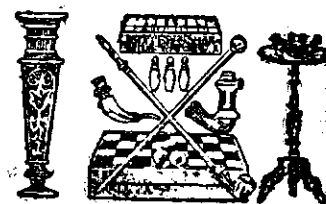
Szlezák László

fabrică p. turnat clopote, accesorii
de turnuri și stativale lor

Budapesta, Frangepán-u. 77.
(Casa proprie. Lângă stațiunea tramv. electric)

Se recomandă pentru executarea ori-
căror lucrări din acest ram, ca turnarea
de clopote noi și vechi, pelângă ga-
ranție de mai mulți ani, cu coroană de
fier invenția mea. Pregătesc statine
drepte și plecate pentru clopote.

Preliminare se trimite la cerere gratis
și franco. — La dorință merge și în pro-
vincie pe spesele proprii. Execuție solidă.

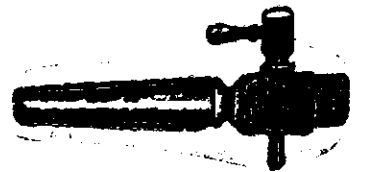
LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

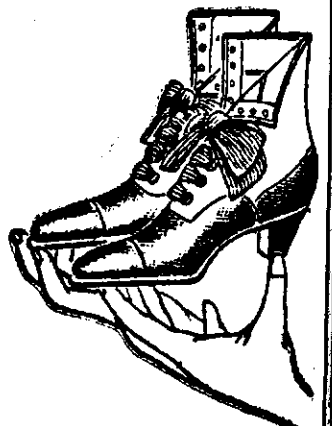
Primește spre efeptuire și reparare totfelul de lucruri
ce aparțin acestei branșe, precum: popice și bile, dopuri
și slăvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână,
articole p. fumători, cămășuri, șpițuri etc.; bile și daciuri
pentru biliard; domino, șah
și totfelul de decorații, la
mobile, etc., cuiere ș. a.

Comandele se efeptuesc
prompt și conștiințios.

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă: **GHETE AMERICANE ȘI
FRANCEZE** cusute cu mâna în
atelierul propriu precum și **GHETE
GATA**, format modern pentru băr-
bați, femei și copii. *Galoși, ghete
comoade și pentru gimnastică.* Mare
magazin de gume renumite de Su-
livan pentru tocuri la ghete și creme
excelente. Ghete pentru picioare ne-
regulate și bolnave le pregătesc
după măsură. La comande din pro-
vincie este destul a se trimite o
gheată folosită. — Serviciu prompt.

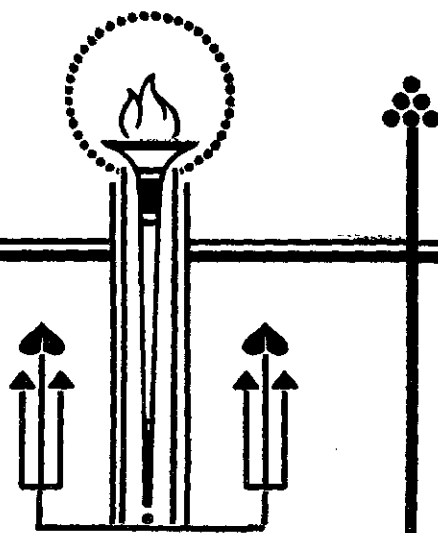
Telefon p. oraș și comitat 502.

TRIBUNA

▣ INSTITUT TIPOGRAFIC ▣

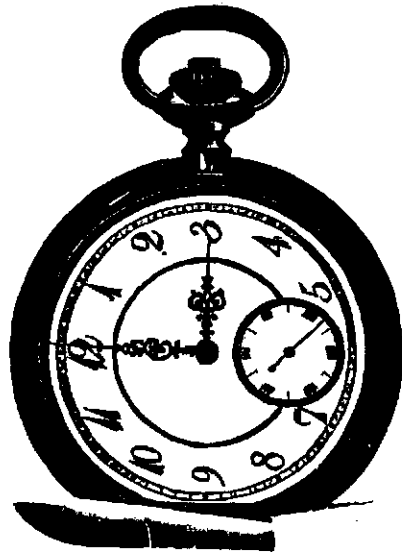
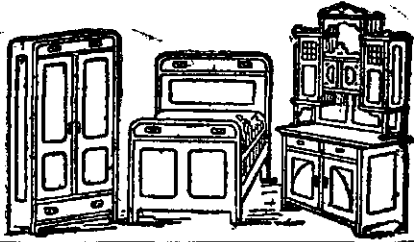
▣ NICHIN ȘI CONS. ARAD ▣

Atragem atențiunea onoratului public românesc asupra Tipografiei noastre care e bogat asortată cu cele mai noi și moderne litere și mașini instalate cu motoare electrice, se recomandă pentru tipărirea de foi periodice, cărți didactice, cărți literare, tipăriri pentru bănci: registre, acții, libele de depuneri, libele de plată cum și toate celelalte blanchete necesare. Bilete de logodnă, de cununie și de vizită, anunțe funebre, cuverte, afișe, invitații, reclame; cu un cuvânt tot ce se ține de arta tipografică. — Comandele se execută prompt și conștientios. Tot aici se pot abona ziarele: »Tribuna« și »Tribuna Poporului«.

BAUMANN ARNOLD succesorul
LÁHNI KÁROLY,
fabricant de mobile.
Alba-Iulia, Piața Szent István Nr. 11.

Recomandă mobile pregătite în atelierul său din cel mai bun material, pentru dormitoare, sufragerii, locuințe garson și — birouri pe lângă prețuri ieftine. —

Cele mai bune
orologe
— cele mai solide și cele mai după modă —
juvaericele

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS
orologier în **SZEGED:**

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite **GRATUIT.**
Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Trib.)
Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Nici o damă să nu întârzie ași face

costumele precum și altă îmbrăcăminte pe stilul englez și francez; pe cari le poate comanda la mine; garantez pentru chic, lucru după jurnalelele cele mai nouă. Serviciu prompt! Pentru damele cari nu sunt din loc, primesc și două probe la zi. — Se poate comanda și prin poștă la cari dau însușirile cele mai urgente. Haine și costume de doliu să fac în 24 de ore. Rugând pentru binevoitorul sprijin semnez cu stimă

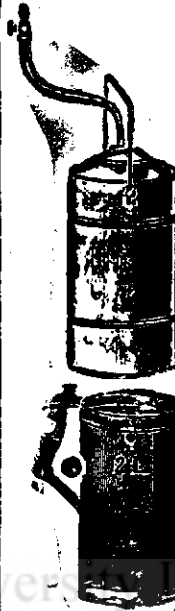
George Rummel

croitor englezesc și franțuzesc pentru dame.
Nagyszeben, Str. Honterus Nr. 5.

Schwalb Adolf fia **Vilmos**
tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Coșul străzii Murányi.

Pregătește totfelul de lucrări de tinichigiu, articole pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie, vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsuri de litru din tinichea albă ori nickel, cano pentru olei, lack ori petrolu. facile, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

Edificare ieftină!

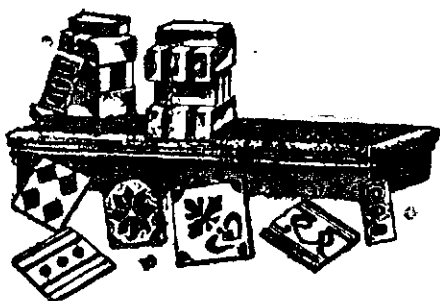
Intrece ori-care edificare din alt material. Sistemul meu e brevetat Nr. S—5546. Se face prin prepararea în mod propriu al betonului, ori alte materii.

Primesc totfelul de edificări, locuințe, case de închiriat, edificii economice și dominiare, crepuri, fântâni, poduri, canalizări, îngrădituri, trepte, padimentări de terase, acoperiș fa-cement, învălitori de cement.

În depozitul meu se găsesc felurite preparate de cement, pietri de edificiu, țigle, colonne pentru case, streșini, trestie pentru tinciuială, cement Portland, gips, var stins ș. a. — *Prețuri curente trimit gratuit.*

Iosif Simics

întreprindere de edificare cu beton, fa-
bricant de obiecte de cement și pierte.

Nr. telefonului:
246.

(Casa proprie)
LUGOȘ,
Str. Buziaș 37.

Schmidt János succesor **Schmidt Ferencz**
institut pentru ridicarea altarelor în
— Budapesta, Köhanyai-ut 53. —

Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pelângă prețuri convenabile. Se recomandă ca specialist, de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și primirea muncii o face pe spesele sale proprii.
Prețuri moderate. Condiții favorabile de plată.